

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Ref.}
_{Ser.} 466

Title: *Trityush toka*

466

466

तृतीयाष्टक

Tritiyaṣṭaka	Title
Sākalya.	Author
	Editor
Sam 1655	Year, Vols.
	Publisher
466	Remarks

466

इति तृतीयाष्टकपदस्य पुस्तकं जडिया विश्वनाथस्य

श्रीः प्रयेष्वाः सुयमा अजुपी देवास्तिष्ठा धा देवया आदिस्वरुद्रः सुनीचा वसानाः सहस्रवल्शा विप्रा उतान हस्तान् वक्षः पयिष्वा माया स्तोका अणाधि
स्थाया देव्यवा दस्तु द्रियाः सिंहा जतवे दप्रथमजा अया अष्टा विंशतिः १ इति त्वया युक्ता धाः संगभा अदधाः जदिष्ठा विवस्वत्या देवाः सन्ता सजोषा देवा
भरताः शम्याः स्वर्षा धियमाः कृतावर्ह माना अ सुय वसाना श्मा गिरो षा दश २ इदुत्वे मागाः सुगोपा अभिभू सोता धाना युक्ता विनूपा देवता हविर्धु
धा अर्की देवा पंथाः सुमना अ प्रवीता अ न्यस्या न्यमान व्यास पद रोम ब्रह्मा ध्वेषु देवति वर्जयित्वा ३ नता धीराः पर्वता स्तस्तर सारिता धा शिषि रया जाम
यो वा वशना ऊर्ध्वो दर्शिताः सौधन्वना प्रवता अश्वा उषाम न्यमान विप्र अभिद्र्यायाः सुदुघागा बुधुधानाः देवा अदध्या जाये मोहि प्रथमा वयो धा सुरथाश्च
तुर्विंशतिः ४ वैष्वा नरा पदिवर्हा सहस्ररेतान वज्राः पशुपाः शोकाः संवसाना दृत्तना विवस्वतो विंश्वा सुमाना सुरोवमानाः कामा दे वा एताश्च तु दश ५
एवालो देवान कामा र्ताष्टा धे व्याव द्धुधानान वेदा सर्गा अणयादिना दशता वक्षाना विवा वा धार्तरि भरिदा वो कश ६ पशुभुभ्यस भुक्षाना
जाः सजोषा देवा यताः भुवदध अयः शिषास्त तजिना शतसाः क्रतु प्रा उद रिणा अ ७ अस्यास्त जमता सु उक्षमाणा स्वश्वाः पयिष्वा धियं धा या अवा
ता विप्र आदि दुग्ध ८ धा उस्त्रियाः सुप्रजाः पद्विंशतिः ८ इति त्वया विवेचित वर्जयित्वा ९ इदमुत्पजा बुधानाः सर्गा अ प्रा अ पयिष्वाः सुपा व र्ना फल्गुः वा
दाः शतत्रजका धत्त धारास्त दो नास्ति म्मायु धा भामा ह्यो स्तोता अस्या अजात कताः सजोषा ऊर्ण म्रदाः सुप्रापणा न वारणा देवाः संव विंशतिः ६ तृतीयः ॥

॥५॥

आगच्छेयानमः श्रीसरस्वत्यै नमः ॐ सु प्र। ये। आरुः। शितिः। पृथस्य। धासे। आ। मातरा। विविशुः। सना। वाणी। परिउक्षिता। पितरा। सं। वरेते इति।
 प्र०। सस्तीते इति। दीर्घ। आयुः। प्रयक्षे। दिवक्षसः। धेनवः। धृष्टः। अश्वः। देवीः। आ। तस्ते। मधुः। मरु। वहतीः। कृतस्य। वा। सदसि। क्षेमः। यंतः। परि। एका। वरीति।
 ॥२॥ वर्तन्ति। गोः। आ। सा। अरोह। ता। सुययः। मवर्तः। पतिः। चिकित्वा। रथिः। वितर। रयीणां। प्र०। नी। सु। पृथः। अतसस्य। धासे। ताः। अवातयत्। पुत्रुधः। पतीकः। म
 हि। लाष्ट। ऊर्जयतीः। अजुयः। लाभुः। उयमानं। वहनः। वहति। वि। अंगभिः। दिद्युतानः। सधः। स्ते। एकाः। इवा। रोदसी इति। आ। विवेरा। जानति। रक्षः। अरुषस्य। शेव।
 उत। अंधस्य। शासने। रणति। दिवः। ऊचः। सुः। रुचः। रोचमानः। इका। येषां। गणया। माहिना। गीः। ॥३॥ उतो इति। पित०। ध्या। प्रः। विदी। अनु। घोषा। महः। महत्तः
 रथा। अनयत। शृषा। उक्षा। हा। यव। परि। धाना। अलोः। अनु। स्व। धाम। जरितुः। ववक्षः। अंधर्युः। भिः। पंचजिः। सप्त। विप्राः। प्रियं। रक्षते। निः। हितं। पदं। वेरिति वः। प्रांचः
 मंदति। उक्षणाः। अजुयः। देवाः। देवानां। अनु। हि। वृता। गुरिति गुः। ॥४॥ वृषः। यंतः। महे। अस्या। यो। पूरुः। वृक्षः। विजाय। रश्मयः। सुया। माः। देव। होतः। मंडः। तरः। चिकित्वा।
 मरुः। देवाः। रोदसी इति। आ। इह। वसि। पृक्षः। प्रयजः। द्विषणः। सुः। वाचः। सुः। केतवः। उपसः। रेवतः। ऊषुः। उतो इति। चित्र। अग्ने। माहिना। पृथिव्याः। कृता। निरा। एकः। समुहः। दृश
 स्या। ॥५॥ अजंति। वा। अध्वरे। देवः। यंतः। वनस्पते। मधुना। दैत्येन। यत्त। ऊर्ध्वः। तिष्ठाः। इविणा। इह। धत्ता। यद। वाक्ष्यः। मातुः। अस्याः। उपज्जः। सं। उदस्य। अय

॥२॥
॥३॥

इति नमो देवेभ्यः

देव्याहो तोरा प्रभुमा ० स १

ॐ

माणः। पुरस्ताद। व्रत्ता। वृत्तानः। अजरः। सुः। वीरः। ओरे। अस्मत्। अमतिं। बाधमानः। उत। अयस्य। महते। सौमगाय। उत। अयस्य। वनस्पते। वृक्षे। पृथिव्याः। अधि।
 सुः। मिता। मीयमानः। वृक्षः। धाः। यजः। वोहसे। युवा। सुः। वासा। परिः। वातः। आ। अगाद। सः। उदिति। श्रेयान्। भवति। जायमानः। तं। धीतः। सः। कपुः। उत। नवति। सुः। आध्यः। मन
 सा। देवः। यंतः। जातः। जायते। सुदिनः। अक्रां। सज्जये। आ। विदये। पथमानः। पुनंति। धाराः। अपसः। मनीषा। देवः। याः। विप्रः। उत। इयति। कीचं। ॥३॥ यानवः। नरः। देवः
 यंतः। निः। मिश्रुः। वनस्पते। स्वः। धिति। वा। ततक्ष। तोदवसः। स्वरवः। तस्ति। वंसः। प्रजाजवत्। अस्मदिति। दिधिपं। दारु। यो। वृक्षसः। अधि। क्षमि। निः। मितासः। यतः। सुचः। तेनः। यं
 तु। धर्षिये। देवः। देवः। साधसः। आदिस्य। सुः। इः। वसुवः। सुः। नीथाः। द्यावाक्षामा। धियवी। अंतरिक्षं। सः। जोषसः। यज्ञं। अवंदु। देवाः। उर्ध्वः। कण्वत्। अधरस्य। कृतं। हंसाः। उवा
 अणिः। शः। यतानाः। मुका। वसो। सरवः। नः। आ। अयुः। उदः। निधमानः। रुचिः। भिः। पुरस्ताद। देवाः। देवानां। अपि। यंति। पाथः। सुगाणि। इवे। इतः। शृंगिणां। सादृश्ये। च
 धाकः। वंतः। स्वरवः। पृथिव्याः। बाधदः। भिः। वा। विह्वे। आषमाणाः। अस्माद। अवंदु। एतन्नेषु। वनस्पते। शतवल्गाः। विरोहः। सहस्रज्वलाः। विवयं। कहेस। यो। वा। अयं। सु
 धिनिः। तेजमानः। प्रः। निनाया। महता। सौमगाय। ॥४॥ सरवायः। वा। वृष्टमहः। देवः। मतीसः। उतये। अपां। नपातं। सुभगं। सुः। दीदिति। सुः। प्रतः। ति। अनेहसः। कायमानः। रन।
 वा। पुवः। मातुः। अतपन्। अपः। न। तद। ते। अग्ने। प्रः। मेषानि। वर्तनं। यद। दूरे। सदा। इह। असवः। अति। तसं। ववसिथ। अय। एव। सुभनाः। अति। प्रः। अये। पाता

परि। अये। आसते। वेपं। सखे। असि। अतः। इयि। वंसं। अति। स्थिः। शखती। अति। सखते। अनु। ई। अविदश। निः। चिरासः। अदुहः। अदुः। सिंहः। इव। अति।
 सखं। सं। इव। मनो। अति। इत्ता। तिरः। हितं। आ। एनं। नयव। मातरि। श्वा। परा। वतः। देवेभ्यः। मयितं। परि। ॥ ५ ॥ तं। त्वा। मत्तोः। अदुः। मत्तोः। देवेभ्यः। हव्यः। वा। इव।
 विश्वा। यत्। यत्। अति। पाति। मानुष। तव। कृता। यविध्य। तत्। सइ। तव। दंसना। पाकाया। चित्। छदयति। त्वा। यत्। अग्ने। पशवः। सं। आसते। सं। इत्ता। अपि।
 रुरे। आ। वुहोत। सु। अचर। शार। पावकः। रोषिषं। आ। इत्ता। अजिरं। प्रनं। ई। इत्ता। शुष्ण। देवं। सपर्यता। त्रीणि। शता। त्रीणि। सखाणि। अग्निं। त्रिशय। वा। दत्ता। नवः। वा। अस
 पर्य। औक्षर। घृते। अस्तनर। बर्हिः। अस्मै। आ। इत्ता। होतारं। नि। असादयतं। ॥ ६ ॥ त्वा। अग्ने। मनीषिणः। सं। राजं। चवृणा। नो। देव। मत्तोः। इधते। सं। अ
 धरे। त्वा। यजे। पु। कृ। त्विजं। अग्ने। होतार। इत्ता। गोपाः। कृतस्य। दीदिहि। त्वे। हमे। सः। घा। यः। तोददाशति। सं। इत्ता। जातः। वेदसः। सः। अग्ने। धत्ते। सु। वी। यो। सः। पुष्य
 ति। सः। केतुः। अधराणां। अग्निः। देवेभिः। आ। गमत्ता। अंजानः। सखा। होतः। मिः। हविष्यते। प्र। होतः। धृयः। वः। अग्नये। भरतः। इत्ता। विपा। योतीषि। विधत्ते। नवेध
 से। ॥ ७ ॥ अग्निः। वृहत्। नः। गिरः। यत्तः। जायते। उच्छ्रः। महे। वाजाय। इविणाय। दर्शतः। अग्ने। यजिष्ठः। अचरे। होता। महे। विराजसि। अति। स्थिः। सः। मत्तोः।
 नः। पावकः। दीदिहि। घृत्ता। अस्मै। इति। सु। वी। यो। नवः। तोत्तयः। अतमः। स्वस्तये। तं। त्वा। विप्रीः। विपन्यवः। जा। गः। वा। सः। सं। इधते। हव्यः। वा। इव। अमये। सहः। इत्ता। ॥ ८ ॥

देवानदेयतेयं

॥ १ ॥ अग्निः। होता। पु। इत्ता। अचरस्य। विः। चवृणिः। सः। वेदः। यजं। आ। वुषकः। सः। हव्यः। वा। इव। अमृत्यः। उशिरः। इत्ता। वनः। इत्ता। अग्निः। धिया। सं। सखति। अग्निः।
 धिया। सः। वेतति। केतुः। यजस्य। धृयः। अर्थः। हि। अस्या। तरणि। अग्निः। सूनुं। सनः। भक्तं। सहसः। जातः। वेदसः। वकिः। देवाः। अकृण्वत। अदाभ्यः। पुरः। उरता। विशां।
 अग्निः। मानुषीणां। तर्हिः। रथः। सदा। नवः। ॥ २ ॥ सद्गन्। विश्वः। अग्निः। युजः। कतुः। देवानां। अमृतः। अग्निः। तुविश्ववः। वमः। अभि। प्रयासि। वाहता। दाभ्या। अ
 तीति। मर्त्यः। क्षयः। पावकः। रोषिषं। परि। विश्वानि। सुधिता। अग्ने। अथा। मा। मन्मः। मिः। विप्रासः। जातः। वेदसः। अग्ने। विश्वानि। वायी। वाजेषु। सनिषामहे। इत्ता। देवासः।
 आ। ईरि। ॥ ३ ॥ इत्ता। इत्ता। आ। गतं। सुतं। गीः। उभिः। नभः। वरेण्यं। अस्या। पातं। धिया। इपिता। इत्ता। ग्नी। इति। जिरितुः। सचा। यजः। जिगति। चेतनः। अथा। पातः।
 इमा। सुतः। इत्ता। सुनि। कविः। उच्छ्रः। यजस्य। ज्ञः। या। हणे। ता। सोमः। स्य। इत्ता। तं। पतां। तोशा। वृहन्। नो। कुवे। सः। जिताना। अपराजिता। इत्ता। ग्नी। इति। वाजः। सातमा। प्रातां। अ
 र्वेति। उच्छ्रिनः। नीधुः। विदः। जिरितुः। इत्ता। ग्नी। इति। इषः। ओ। ह्यो। ॥ ४ ॥ इत्ता। ग्नी। इति। नवतिं। पु। अचरुतं। साकं। एकं। कर्मणा। इत्ता। ग्नी। इति। अपसः। परि। उपा। य
 ति। धीतयः। सतस्य। पृथ्याः। अनु। इत्ता। ग्नी। इति। तविपाणि। वा। सुधः। उच्छ्रानि। प्रयासि। वायुः। अशुः। तर्हिः। इत्ता। ग्नी। इति। रोचना। दिवः। परि। वाजे। पु। अचरुतः। तदः। वा। दे
 ति। प्रा। वीर्यं। ॥ ५ ॥ अग्ने। देवाय। अग्नये। बर्हिषं। अर्चि। अस्मै। गमत्ता। देवेभिः। आ। सः। नः। यजिष्ठः। बर्हिः। आ। सः। दत्ता। सतः। जा। यस्य। रोदसा। इत्ता। दत्ता। सचेते। उत

अनुवकः

यः। हविषोतः। ते। इकते। तो। सनिषेतः। अवसे। सः। यंता। विप्रः। एषो। सः। यज्ञानां। अथ। हि। सः। अग्निं। तं। वः। इवस्यत। दाता। यः। वनिता। मयं। सोमः। शर्मणि। वीतये।
 अग्निः। पृथुता। शंसतेमा। यतः। न। प्रस्रवत। वसु। दिवि। हितिभ्यः। अरुसु। आ। दीद्वि। वंसं। अरुयः। वस्वीभिः। अस्य। धातिभिः। सकाणः। अग्निं। इधते। होतारः। दिशति।
 विशो। उत। नः। वृक्षेन। अविषः। उरुपु। देव। इतमः। शोचः। मरुतः। इधः। अग्ने। सहस्रः। सातमः। तु। नः। तासु। सहस्रं। जय। तो। वः। जय। पुष्टिः। मयः। वसु। धुमन्। अ
 ने। सुदरीयै। वर्षिष्ठे। अनुपः। क्षिते। १३॥ आ। होता। मृदु। विदधानि। अस्तात्। सत्यः। यज्ञो। कविस्तमः। सः। वेधाः। विदुतः। इधः। सहस्रः। पुत्रः। अग्निः। शोचिः।
 केशः। एषिभ्यः। पाजः। अश्वेव। अयामि। ते। नमः। उक्तिः। जुषस्व। सनेवः। तुभ्यः। चेतते। सहस्रः। विद्वान्। आ। वशि। विदुषः। नि। सति। मध्ये। आ। वहिः। उतया। यजत्र।
 इवतां। ते। उपसा। वाजयन्तु। इति। अग्ने। वातस्या। पृथ्यातिः। अद्य। यत्। सी। अजति। पूर्य। हविः। भिः। आ। वधुरा। इव। तस्तु। दुराणे। मित्र। च। तुभ्यः। वरुणः। स
 हस्रः। अग्ने। विशे। मरुतः। सुम्ना। अर्चयत्। शोचिषा। सहस्रः। पुत्रः। तिष्ठाः। अग्निः। क्षितीः। प्रथयन्। हव्यः। नृवः। वयः। ते। अद्य। रीमा। हि। कविज्ञानः। इतान्। नः। १४॥
 मसा। उपः। सद्यः। यजिष्ठेन। मनसा। यक्षि। देवान्। अश्वेधता। मन्मना। विप्रः। अग्ने। वद। हि। पुत्रः। सहस्रः। विप्रवः। देवस्य। यति। कृतयः। वि। वंता। तां। देहि। सहस्रि। शिव
 ए। रधि। नः। अद्रोघेण। वरसा। सस। अग्ने। तुभ्यः। दक्षा। कविक्रतो। इति। कविः। क्रतो। यानि। इमा। देवा। मर्तासः। अधरे। अकर्म। त्वं। विश्वस्य। सुजयस्य। बोधि। सर्ववीतत। ३

अग्ने। अमृता। सदः। इह। १५॥ वि। पाजसा। पृथुना। शोभुवानः। बाधस्व। द्विषः। रक्षसः। अमीवाः। सुशर्मणाः। बृहत्। शर्मणि। स्यां। अग्नेः। अहं। सुखस्य। प्रसीता।
 नः। न। अस्याः। उपसः। विदुषो। तां। सरे। उतः। इते। बोधि। गोपाः। जन्मः। इवा। नित्यो। तनयं। जुषस्व। स्तोमं। मे। अग्ने। तन्वा। सुज्ञात। त्वं। नृवसाः। वृषसा। अनु। पर्वः। सी।
 सु। अग्ने। अरुपः। विभाहि। वसो। इति। नेषि। चापधि। चाअति। अरुः। कधि। नः। राये। अशिजः। यविष्ठः। अषीवः। अग्ने। वृषसः। विदीहि। पुरः। विराः। सोमगता। सः। जिगा
 वात्रा। यज्ञस्यानेता। प्रथमस्य। पायोः। जातः। वेदः। बृहत्। सुप्रनीते। अक्षिडा। शर्म। जरितरिति। पुत्रेणि। देवान्। अद्य। दीद्यानः। सुमेधाः। रथः। नः। सस्त्रिः। अभि। वशि।
 वाजं। अग्ने। त्वं। रोदसी। इति। नः। सुमेके। इति। सुमेके। प्रपीपय। वृषसः। जिन्वा। वाजान्। १६॥ सुदोघे। इति। सुदोघे। देवेभिः। देवः। सुकृसा। रुचानः। सा। नः। मर्तस्य। इः। उमतिः। परि।
 १७॥ सु। अग्ने। सुवीर्यस्य। ईशे। महः। सोमगस्य। रायः। ईशे। सुअपयस्य। गोः। जमतः। ईशे। वृत्रः। इधानां। इमानः। नरः। मरुतः। सश्रुता। इधं। यस्मिन्।
 रायः। शिः। वृधासः। अभि। यो। सति। एतनासु। दुः। इयः। विश्वाहा। शत्रुं। आः। दुः। सः। त्वं। नः। रायः। शिशिहि। मीदुः। अग्ने। सुवीर्यस्य। तुविः। धुम्नः। वर्षिष्ठस्य। प्रजाः। जेतः।
 अनमीवस्य। सुविधिः। चकिः। यः। विश्वा। भुवना। अभि। समहिः। चकिः। देवेषु। आ। दुः। नः। आ। देवेषु। यतते। आ। सुवीर्ये। आ। संसे। उत। नृणां। मानः। अग्ने। अमतेये।
 ता। अवीरताये। रिरधः। या। अगोताये। सहस्रः। पुत्रः। मा। निदे। अपाद्विषासि। आ। कधि। शग्धि। वाजस्य। सुभगः। प्रजाः। वतः। अग्ने। बृहत्। अधरो। माराया। भयसा। सज्ज।
 मयः। अन्ता। तुकिद्य। आयशस्वता। १८॥ सः। इध्यमानः। प्रथमा। अनु। धर्मः। सः। अक्रुभिः। अज्यते। विश्ववारः। शोचिः। केशः। घृतः। निनिरु। पावकः। सुजयतः। अग्निः। यज्ञ

पं. तृतीया. यथा देवानां यथा यजमानां होत्रां अग्नेः पृथिव्याः यथा दिवः जातवेदः त्रिकितान् एव अनेन हविषा यद्विदेवानां मनुष्यान् यज्ञं प्रातिर इमं अद्य शशिः
 आश्विः तव जातवेदः तिस्रः आजानीः पुषसः ते अग्नेः तामिः देवानां अरः यद्विः विद्वान् अथ सव यजमानायां योः अग्निः सुदेति सुदेति
 ४ गणतः नमस्यामा ता इन्द्रा जातवेदः तां हृतं अरतिं हव्यवाह देवाः अकण्वन् अमृतस्य नामि यः तत्र होता पर्वः अग्नेः यनीयान् द्विता वास्तो
 सधयाः पृथिव्याः तस्य अनुधर्मः प्रायज्ञा चिकित्वा अथानः धाः अध्वरं देववीतौ ॥ २॥ भवान् अग्नेः सुमनः उपेक्षते सर्वा उद्वसि सख्यः पितरा
 इवासाधुः पुरुषदुहः हि क्षितयः जनानां प्रतिप्रतीचीः दहतात्र अरातीः तपो इति सु अग्निं अंतरान् अमित्रान् तपशंसि अरुपः परस्य तपो इति वसो इति
 त्रिकितानः अचित्ताः वि ते तिष्ठतां अजराः अयासः इध्मेनाग्ने इव मानः घृतेना जुहोमि हव्यं तरसे वत्सा यथा वेत इति वत्सणा वंदमानः इमा
 धिया शतसंयाय देवा उत शोचिषा सहसः पुत्रा स्तुतः बृहत् वयः शशमानेषु धेहि देवता अग्ने विश्वामित्रेषु शोयोः मम ज्ञाते तन्वा भरि कृतः
 रुधिरान् सुसुनिता धनानां सः घा इत अग्ने भवसि यत्र सं इन्द्रः स्तोतुः दुरोणे सुभगस्य रेवता स्तुत्रा कृत्वा दधिप्रा वरेषि ॥ २॥ अग्निः होता
 रः प्रा इणे मियधो मृत्सः कविः विश्वविदः अमरः सः नः यक्षत देवताता यजीयान् रावये वाजोय वनते मघानि प्रवति अग्ने हविष्यती इयमि अशिव
 कः सुदुः स्या रातिनी घृताची प्ररक्षिणित देवताति उराणः सरातिभिः वसुभिः यज्ञं अश्वे तः स तेजीयसा मनसा ता इतः उत शिवा सु

अपत्यस्य शिशोः अग्ने रायः नृतेमस्या प्ररुतौ नृयामते सु सुतयः च वस्वः भूतिणि हि त्वे इति दधिरे अनीका अग्ने देवस्य यज्यवः जनासः सः
 आ वहा देवताति यविषा शद्धः यत्र अद्य दिव्यं यजासि यत्र ता होतारः अनजन्मिये धे नि सादयतः यजथाय देवाः सः त्वं नः अग्ने अविता इह बोधि
 अधि श्रवांसि धेहि नः तनूषु ॥ २॥ अग्निः पुषसं अश्विनो दधिर्का वि उध्रिषु हवते वदिः पुत्रे सुः सोतिषः नः शृण्वन्तु देवाः सः जोषसः अध्वरं
 वावशानाः अग्ने जीते वाजिना त्री सधोऽम्हा तिस्रः ते त्रिकाः सतः जातः पूषि तिस्रः ऊरुति ते तन्वः देवताता तामिः नः प्रादि गिरा अग्रं पुच्छन् अग्ने
 भरिणि तव जातवेदः देवस्वधाऽवः अमृतस्य नामायाः च माया मायिना विश्व इव त्वेति पूषि सं इधुः पृथ्व्यो इति पृथ्व्यो अग्निः तेता भगः उद्व
 सितीनां देवीनां देवः सतुपाः सतयोः सः वृत्रहा सनयः विश्ववेदः पर्यत्र विश्वा अति दुःसुता गणतः दधिः का आग्निः उपसं व देवी वृहस्पतिं सवितारं रः
 देवी अश्विना मित्रावरुणा भगा वा वसन्तु दान् आदिसाव इह कुवे ॥ २॥ इमं नः यज्ञं अमृतं धेहि इमा हव्या जातवेदः पुषसः स्तोकाणां अग्ने मेदसः
 घृतस्य होतुरिति प्रा अशान् प्रथमः निऽसद्य घृतं वतः पावकं ते स्तोकाः श्रोतंति मेदसः स्वधर्मं देवरीतये अथ नः धेहि वायं नृभ्यः स्तोकाः घृतं श्रुतः अ
 नं विप्राय सत्यः स्वधिः श्रेष्ठः सं इध्मे यज्ञस्य प्र अविता भव तुभ्यं श्रोतंति अधिगो इत्यधिगो शचीवः स्तोकासः अग्ने मेदसः घृतस्य कविः शस्तः
 वृहता भावुना आ अगा हव्या जुषस्व मेधिरा ओजिष्ठाने मध्यतः मेदः उत कुटं प्र ते वयं ददामहे श्रोतंति ते वसो इति स्तोकाः अधि त्वे विप्रि तां दे

॥१५॥ ॥१६॥ ॥१७॥ ॥१८॥ ॥१९॥ ॥२०॥ ॥२१॥ ॥२२॥ ॥२३॥ ॥२४॥ ॥२५॥ ॥२६॥ ॥२७॥ ॥२८॥ ॥२९॥ ॥३०॥ ॥३१॥ ॥३२॥ ॥३३॥ ॥३४॥ ॥३५॥ ॥३६॥ ॥३७॥ ॥३८॥ ॥३९॥ ॥४०॥ ॥४१॥ ॥४२॥ ॥४३॥ ॥४४॥ ॥४५॥ ॥४६॥ ॥४७॥ ॥४८॥ ॥४९॥ ॥५०॥ ॥५१॥ ॥५२॥ ॥५३॥ ॥५४॥ ॥५५॥ ॥५६॥ ॥५७॥ ॥५८॥ ॥५९॥ ॥६०॥ ॥६१॥ ॥६२॥ ॥६३॥ ॥६४॥ ॥६५॥ ॥६६॥ ॥६७॥ ॥६८॥ ॥६९॥ ॥७०॥ ॥७१॥ ॥७२॥ ॥७३॥ ॥७४॥ ॥७५॥ ॥७६॥ ॥७७॥ ॥७८॥ ॥७९॥ ॥८०॥ ॥८१॥ ॥८२॥ ॥८३॥ ॥८४॥ ॥८५॥ ॥८६॥ ॥८७॥ ॥८८॥ ॥८९॥ ॥९०॥ ॥९१॥ ॥९२॥ ॥९३॥ ॥९४॥ ॥९५॥ ॥९६॥ ॥९७॥ ॥९८॥ ॥९९॥ ॥१००॥

जन्य इति विश्वः जन्यः आभाति देवा इति अमृत इति अमरः क्षयं वा नैः पुरुषं इः नमः इति अग्नेः इन्द्रः वा दाम्भवेः इन्द्रोणेः स्तुतः वेतः यज्ञः इति उपायात् अ
नर्त्तता सोमयेया यो देवा अग्ने अपाः सं इध्यसे इन्द्रोणे नित्यः स्तुतो इति सहस्रः जात देवदः सधः स्तुतिः महयमानः दुती ॥ २५ ॥ वैश्वानरं मनसा अग्निं निः शय्या
हविर्भूतः अबुः ससं स्वः विदं सुदनुं देवा रथि रं वसु उयवः गीः इति रणं कुशिकासः हरामहे तं शुभ्रं अग्निं अवसे हवामहे वैश्वानरं मातरि श्वानं उज्यां हवस्य
ति मनुष्ये देवता तये विप्रं श्रोतारं प्रतिष्ठिं रघुः स्यदं अश्वः न कंदर्पः जनिः इति सं इध्यते ॥ २६ ॥ वैश्वानरो कुशिकेभिः युगे युगे सः न अग्निः सुजीवी सुश्रार्षा अ
तुरत्वं अमृतोष्णं जायते प्रयंतु वाजाः तर्विषांसि अग्नयः श्रुते सं मिश्राः दृषती अपुक्षत ॥ २७ ॥ ईह त उहः मरुतः विश्वे वै रसः प्रावेपयंति परितामिरा अदा
भ्याः अग्निः श्रियः मरुतः विश्वः रुचयः आत्वे प उग्रं अवः ईमहे वयं ते स्वामिनः वरुदियाः वर्ष निर्जजः सिंहः न हेषः केतवः सुदानवः ॥ २८ ॥ श्रातं श्रातं ग
तोऽमर्षा सुशस्तिः मिः अग्नेः भामं मरुतां ओजः ईमहे दृषतः अश्वासः अनक्त्रै रराधसः गंतारु यज्ञं विदधेष्वा धीराः अग्नि अस्मि
जक्मना जातः वेदः द्युता मे चक्षुः अमृतं मे आसन्न अर्कः त्रिधातुः रजसः रविः मानः अजस्रः घर्मः हविः अस्मि नामा त्रिभिः
पुवित्रैः अपुषान् हि अर्की हृदा मतिं ज्योतिः अस्तु प्रजानन् वषिष्ठं रत्नं अकृतः स्वधातिः आत्मा इति द्यवा रथि र इति परि अ
पश्यन् शतः धारं उत्सो अक्षीयमाणं विषः अचितं पितरं वत्कानां मेति मदंतं पित्रोः उपः स्ते तं रोदसी इति धिष्टुं सस्यः वां

आ. व. वा. त. अ. भि. ध. व. ह. वि. प्र. त. घ. ता. यो. दे. वा. न. जि. गा. ति. सु. ज. यु. ई. के. अ. ग्नि. वि. प. चि. ते. गि. रा. य. ज. ल. य. सा. ध. न. अ. ष. ष. ना. मे. धि. त. वी. न. अ. मे. श. के. मे. ते. व. य. य. मे. दे. व. स्य. व. जि. ने. अ. ति. दि. वा. सि. त. रे. म. सं. उ. ध. य. मान. अ. ध. रे. आ. ग्नि. अ. प. व. क. ई. ड. शो. चि. के. श. तं. ई. मे. दे. व. य. य. ता. अ. म. र्त्त्य. घ. त. वि. नि. क. सु. अ. क. त. अ. ग्नि. अ. ज. स्य. ह. व. य. वा. द. तं. सं. उ. वा. य. य. त. उ. क. र. ई. का. धि. या. य. ज. व. त. आ. च. क. अ. ग्नि. अ. त. ये. हो. ता. दे. व. अ. म. र्त्त्य. प. र. ता. ता. ए. ति. मा. य. यो. वि. द. थ. मि. प्र. चो. द. र्प. त. वा. नी. वा. जे. पु. धी. म. ते. अ. ध. रे. पु. प्रा. नी. य. ते. वि. प्र. य. ज. स्य. सा. ध. न. धि. या. च. के. व. रे. य. अ. त. ता. जी. म. सी. आ. द. धे. द. क्ष. स्य. पि. त. र. त. ना. मि. त्वा. द. धे. व. रे. य. द. क्ष. स्य. इ. का. स. ह. क. त. अ. ग्ने. सु. उ. दी. ति. उ. शि. ज. अ. ग्नि. य. न. तु. र. अ. ध. व. र. स. त. स्य. यो. गे. व. न. य. वि. प्र. वा. जे. सं. उ. ध. ते. उ. र्ज. न. पा. ते. अ. ध. रे. दी. दि. वा. सं. उ. प. ध. वि. अ. ग्नि. ई. के. क. वि. क. तु. ई. के. न्य. न. म. स्य. ति. र. त. मा. सि. द. र्श. ति. सं. अ. ग्नि. इ. ध. य. ते. व. वा. व. पो. इ. ति. अ. ग्नि. सं. इ. ध. य. ते. अ. ध. व. न. दे. व. वा. ह. न. त. ह. वि. प्र. त. ई. के. ते. व. र. य. वा. व. य. व. र. य. न. व. र. य. सं. इ. धी. म. हि. अ. ग्ने. दी. द. त. बृ. ह. अ. ग्ने. जु. प. स्त. न. ह. वि. प. र. का. श. जा. त. वे. द. प्रा. त. स. वि. धि. या. व. से. इ. ति. धि. य. व. से. प. र. का. अ. ग्ने. प. व. त. तु. य. वा. ध. प. रि. क. त. तं. जु. प. स्त. य. वि. प्र. अ. ग्ने. वी. हि. प. र. का. श. आ. ड. क. त. ति. र. अ. क. त. स. ह. स. स. व. अ. ग्नि. अ. ध. रे. इ. ति. मा. ध. य. दि. ने. स. व. ने. जा. त. वे. द. प. र. का. श. इ. ह. क. वे. जु. प. स्त. अ. ग्ने. य. ज. स्य. त. व. भा. ग. धे. य. ना. प्र. नि. न. ति. वि. द. ये. पु. धी. रो. अ. ग्ने. त. ती. मे. स. व. ने. हि. का. नि. ष. प. र. का. श. स. ह. स. स. र. नो. इ. ति. आ. ड. क. त. अ. य. दे. व. पु. अ. ध. र. वि. प. त. य. धा. र. न. व. त. अ. म. र्त्त्य. पु. जा. ग. दि. वि. अ. ग्ने. व. धा. न. आ. ड. क. त. प. र. का. श.

श्रीः
शिवः

जा. त. वे. द. जु. प. स्त. ति. र. अ. क. त. अ. ग्नि. इ. द. अधि. म. य. न. अ. ग्नि. प्र. ज. न. तं. कृ. तं. ए. तां. वि. श. त. ती. आ. ध. र. अ. ग्नि. म. य. मा. पू. र्वा. अ. र. ण्ये. नि. दि. त. जा. त. वे. द. ग. र्भ. इ. वा. स. धि. त. ग. र्भ. ति. लो. पु. दि. वे. दि. वे. इ. ड. जा. ग. व. त. मि. ह. वि. प्र. त. ति. म. न. ये. ति. अ. ग्नि. उ. त. ना. य. अ. र. ण्य. चि. कि. त. न. स. द. य. प्र. यो. ता. व. र. य. जा. त. व. न. अ. र. क. स. त. प. ह. श. व. अ. स्य. वा. जे. इ. का. या. पु. व. य. धु. ने. अ. ज. नि. य. इ. का. या. त्वा. पू. दे. व. य. ना. भा. ए. धि. या. अधि. जा. त. वे. द. नि. धी. म. हि. अ. ग्ने. ह. वा. यो. वा. स. व. म. य. त. न. र. क. वि. अ. द. य. तं. प्र. चे. न. सं. अ. म. र्त्त्य. स. व. ती. क. य. ज. स्य. के. तु. प्र. य. म. प. र. ता. द. अ. ग्नि. न. र. ज. न. य. वा. स. र. वा. यदि. म. य. ति. वा. ड. क. ति. वि. रो. च. ते. अ. र. क. न. वा. जी. अ. स्य. व. ने. पु. आ. वि. व. न. य. म. न. अ. श्वि. नो. अ. ग्ने. अ. त. प. रि. व. र. ण. क. अ. श्व. म. न. त. र. ण. द. द. व. जा. त. अ. ग्नि. रो. च. ते. चे. कि. त. न. वा. जी. वि. प्र. क. वि. य. स. सु. द. न. य. दे. वा. सं. ई. ड. वि. श्व. वि. द. इ. य. वी. ह. अ. द. धु. अ. ध. रे. पु. सी. द. हो. त. रि. ति. स्व. उ. इ. ति. लो. के. वि. कि. त. न. सा. द. य. य. ज. सु. क. त. स्य. यो. नो. दे. व. अ. त. दे. वा. वा. ह. वि. वा. य. अ. ग्नि. अ. ग्ने. बृ. ह. य. ज. मा. ने. वि. य. धा. कृ. णे. म. ध. र. म. व. र. य. स. र. य. य. अ. स्ये. ध. त. इ. त. न. वा. जी. अ. र. अ. यो. अ. ग्नि. अ. त. ना. ष. इ. सु. वी. र. ये. ने. दि. वा. सं. अ. स. ह. ता. द. स्य. अ. यो. ते. यो. मि. स. ति. य. य. मे. जा. त. अ. र. व. यो. तं. जा. न. र. अ. ग्ने. आ. स. द. अ. य. न. व. र्ध. य. गि. रे. तं. न. र. अ. न. पा. त. उ. च. ते. ग. र्भ. आ. स. र. न. रा. श. सं. न. व. ति. य. त. वि. अ. य. ते. मा. त. रि. स्यो. य. त. अ. मि. सी. त. मा. त. रि. वा. त. स्य. स. र. ग. अ. स. व. ह. स. र. य. म. णि. सु. नि. उ. म. थ. नि. उ. म. थि. त. सु. नि. धा. नि. र्हि. त. क. वि. अ. ग्ने. सु. अ. ध. र. रा. कृ. ण. अ. ती. ज. ने. र. अ. म. र्त्त्य. न. स्यो. स. अ. स्ये. मा. णं. त. र. णि. वी. कु. ज. तं. द. श. स्व. सार. अ. य. व. सं. ई. चो. पु. मा. सं. जा. त. अ. ग्नि. सं. र. व. ते. प्र. स. स. हो. ता. त. न. दे. वा. वे. द. य. त. व. त.

कात्वा अरोचत मातुः उपस्थे यत् अशोचत् ऊर्ध्वनि न निमिषति सुखेण दिवे दिवा यत् असुरस्य जठरात् अजीयत् अभिबुधुधः मरु
 तां इवा प्रथमा प्रथमः प्रथमः विश्वं इत् विदुः क्षम्यवेत् ब्रह्मा कुशिकासः आ ईरि एकः एकः दमे अग्निः स ईधिर यत् मद्यः ता प्रथ
 ति यत् अस्मिन् होतृति चिकित्वा अरणीमहि इह क्रवा अयाः क्रवा इत् अशमिष्ठाः प्रजान् विद्वान् उपयाहि सोमो ॥ ३५ ॥ इति तत्ता
 धा एकप्रथमो ध्यायः ॥ इति तत्ता सोम्यासः सखायः सुवन्ति सोमो दधति प्रयसि तिति धेत्वा अस्मिन् सोमो जनाको इत् मत्ता आ कृत् वृमाहि
 प्रकृते नाने इत् प्रथमा चित् ज्ञासि आत्मा प्रायाहि इत् विदुः हरिः स्यात् स्त्रिया वृत्ते सवना कृता इमा युक्ता आवाणः स ईधाने अन्तो इत् सु
 शिषः मधुवो नैरुत्रः महः प्रोतः तुविः कुर्मिः सघा वान् यत् उग्रः धा वाधितः मत्पुर्कः स्याते वृषभा वीर्यणि त्वा हि स्मा अवयन् अमुतानि एकः
 मा वृत्रा चरिषा जिघ्रसे न तं वा द्यावो धिक् इति पर्वतास्तः अमु वृताय निमित्ता इत् तस्तुः उत अमेयः पुर्हृत् अवंदुभिः एकः इत् अकदः वृत्रा स न इ
 मे इति चित् इत् सदे स इति अपार इति यत् सुगुप्ता मधुवन् काशिः इत् ते ॥ ३५ ॥ प्राप्नुते इत् प्रज्जता हरिः स्यात् प्राप्ते वज्रः मृगयन्
 एतु शक्नुः जहि प्रतीचः अन्तः परीचः विश्वं सत्यं ~~सुखं सुखं~~ अस्तु यस्मै धा युः अदधा मत्प्या अमत्तं चित् भजेते गेहो सः भडाते
 इत् सुमतिः घृताची सस्त्रः दाना पुर्हृत् रातिः ॥ ३६ ॥ इत् विदुः सहजानुः पुर्हृत् क्षियतं अस्तु इत् स पिण्डा कुणाहं अस्मा वृत्रा वृत्रानो

शिव

पियाहं अपाद इत् तवसा जघ्थ नि सामनो इषिरो इत् भूमि मही अपारो सदेन ससक्तः अस्तु भनात् धा वृषभः अंतरिक्षो अर्षितु आपः तयो इत् प्रथमाः
 अन्तरिक्षः वृत्रः इत् वृजः गोः पुरा हंतो भयमानः विआरः सुगान् पथः अकृणोत् निःस्त्रजः गाः वा आवत् वाणीः पुर्हृत् धमेती ॥ ३७ ॥ एकः इत् व
 सुमनी इति सुमती समीची इति स ईधः इत् आ प्रो वृथिवो उत धा उत अंतरिक्षात् अस्मिन् स ईधे इत् रथः स युजः ररा वा जाना दिशः सूर्यः न मिनाति
 क दिशः दिवा दिव इत् रथः प्रसूताः सोयत् आनदः अचनः आत् इत् अश्वैः विमोचनं कृणुते तत् तु अस्या दिदक्षते उपस यामन् अकोः विवसत्याः
 महि चित्रः अनीकः विश्वं ज्ञानं ति मुदिना यत् आ अगात् इत् स्या कमी सुकृता पुर्हृत् महि ज्योतिः निःहितं वृक्षणास्तु आमा पक्तं चरति विभक्ती गोः विश्वं ता
 आ स ईधतं उचियायो यत् सी इत् अदधात् भोजनाय इत् दद्या यामः काशः अभवन् यज्ञाय शिक्षा गृणते सखिः स्यः इत् मायकः इत् एगः मत्प्या सः मि
 पुगिणः रिपवः हन्ता सः ॥ ३८ ॥ सघोषः शृण्वः अवमेः अमित्रैः जहि नि एषु अशानि तविष्ठा इत् अथस्ता त्वा विरुजः सहस्र जहिरसः मधु
 वृत्तं धयस्व उत वृहत् रसः सहस्रं इत् वृथा मध्यं प्रति अग्रं शृणीहि आ कीर्ततः सल्लुक्तं चरुर्धं ब्रह्म विषो तपुषि हेति अस्य स्वस्ये वाजिः सितः च
 तेन तिरिक्तेतः सोयत् मही इत् आ अस्ति पूरुः रायः नंतरः वृहत् स्याम अस्मे इति अस्तु भगः इत् प्रजावान् आ न भरतगो इत् दृष्टं मेतं नितो
 देवस्य धीमहि वृत्रे कुर्व इत् प्रथमः कामः अस्मे इति न आ पणवसु उपते वसना इमे कामे मंदया गोभिः अश्वैः च द्रवता राधसा प्रपथः च स्तुः

यवः। मतिः। भिः। तुभ्यः। विप्रः। इन्द्रोऽयम्। बाहुः। कुशिकासः। अक्रुत्। आ। न। गोवा। दृष्टिः। गोऽपते। गाः। सं। अस्मभ्यः। सनयः। यंतु। वाजाः। दिवः। शोः। अति। वृषभः।
सत्यः। शुभः। अस्मभ्यः। सु। मघः। वरः। बोधिः। गोऽदाः। भुने। इवेम। मघः। यान। इन्द्रोऽस्मिन्। मरी। नृतेमा। वाजः। सातो। नृण्वते। उयः। कुतये। समतः। सु। प्रंत। वृत्राणि। संऽ
जितं। धनानां। शासत्र। वक्रिः। इहिरुः। नृत्वं। गात्र। विह्वर। सतस्य। दीधितिः। सपर्वन्। पिता। यवः। इहिरुः। सेकः। संजत्र। सं। शुभ्येन। मनसा। दधन्वान। जामये।
तान्वः। रिद्धं। अरेक। चकार। गर्भः। सनितुः। निऽधानं। यद्वि। मातृः। जनयंत। वक्रिः। अन्यः। कर्ता। सुऽकतोः। अन्यः। संधन। अग्निः। जज्ञे। जुहुः। रिजमानः।
महः। पुत्रान्। अरुपस्य। प्रऽपक्षे। महान्। गर्भः। महि। आ। जातं। एषां। नही। प्रऽवृत्त। हरिः। अश्वस्य। यज्ञैः। अभि। जैत्रीः। अचुत। स्तुधानं। महि। ज्योतिः। तमसः। निऽ
अजानन्। ते। जानती। प्रति। उत। आयन्। उपसः। पतिः। गवां। अभ। वत। एकः। इन्द्रः। वीकै। सतीः। अभि। धाराः। अतुदन्। प्राचा। हिनन्। मनसा। सप्त। विप्रः। विश्वः।
अविदन्। पृथ्वा। सतस्य। प्रऽजानन्। इत। ता। नमसा। आ। विवेश। विदन्। यदि। सरमा। रुणः। अद्रः। महि। पाथः। पूर्यः। सध्यः। करितिकः। अयः।
नयन्। सुऽपदी। अक्षराणां। अक्षरं। प्रथमा। जानती। गात्र। अगच्छन्। कुंति। विप्रऽतमः। सस्त्रियन्। अस्तदयन्। सुऽकतोः। गर्भः। अग्निः। सप्तान। मघः। युवः
निः। मरुत्पन्। अथ। असवन्। अगिराः। सद्यः। अचरन्। सतऽसतः। प्रतिमानं। पुरुः। भूः। विश्वावेद। जनिमा। हति। भुसं। प्रानः। दिवः। पदवीः। गद्युः। अचरन्। स
त्वा। सखीन्। अमुचन्। निऽअवद्यान्। नि। गयता। मनसा। सेऽः। अर्कः। एव। नासः। अमृतः। स्वायः। गातुं। इन्द्रः। धितु। नु। सदनं। भरः। एषां। येन। मासान्। अ

स
अ
शिव

सिमासन्। भुतेना। संऽपश्यमानाः। अमदन्। अति। स्वः। पयः। प्रलस्योरेतसः। दुधानाः। विरोदसाइति। अतपत्। घोषः। एषां। जाते। निऽछं। अदधुः। गोषु। नीतान्।
सं। जातेभिः। वृत्रहा। सः। इत। कुंति। हव्यैः। उत। उचियाः। असृजन्। इन्द्रः। अर्कः। उरुची। अस्मै। घतज्वत्। भरती। मधु। साद्य। इन्द्रोऽस्मिन्। जेन्या। गोः। विवे। चित्। चक्रुः। सदनं।
सं। अस्मै। महि। विप्रिऽमत्। सुऽकृतः। वि। हि। व्यन्। विऽस्कभ्रंतः। स्कभनेन। जनित्रीइति। आसीनाः। इध्वी। रत्तसं। विमिनन्। महीयदि। धिषणा। शिभये। धात। सु
द्यः। वृथं। विऽभं। रोदस्योः। गिरः। अस्मिन्। अनवद्याः। सं। इचीः। विश्वाः। इन्द्राय। तविषीः। अनुज्ञाः। महि। आ। तो। सख्यं। वस्मि। शकीः। आ। वृत्रः। प्राणि। स्पृतः। युंति। पूवः।
महि। स्त्रोत्रं। अवऽआ। अगन्वा। सूरः। अस्माकं। स। मघवन्। बोधिः। गोपाः। महि। क्षेवं। पुरु। चंद्र। विविह्वन्। आत। इत। सस्त्रियः। ररथः। सं। एतव। इन्द्रः। नृभिः। अजन्तः।
दीधानः। साकं। सूर्ये। उपसः। गातुं। अग्निः। अपः। चित्। एषः। विऽभः। वसन्तः। प्र। सधीचीः। असृजन्। विश्वऽचंद्रः। मध्वः। पुनानाः। कविभिः। पुरिषैः। कऽउति। हिन्
ति। अक्रुऽभिः। धनुत्रीः। अनु। कसेइति। वसंधितीइति। वसंधिती। जिहतेइति। उसेइति। सूर्यस्य। मरुना। यज्ञेइति। परि। यत्। ते। मुहिमानं। हतध्वं। सख्ययः। इन्द्रः। को
म्याः। सजिव्याः। पतिः। सव। वृत्रहन्। सनतानां। गिरा। वि। युः। धनुषः। वयः। धा। अंतं। अगिरस्वत्। नमसा। सपर्वन्। नव्यं। कृणोमि। सन्यसे। पुराजी। इन्द्रः। वि। याहि।
वक्रुकाः। स्वऽश्रितस्वः। वृ। नः। मघवन्। सातये। धाः। अश्वः। मिहः। पावकाः। प्रऽतताः। असृजन्। स्वस्तिनः। विरहि। पारं। आसां। इन्द्रः। तारपिर। पाहि। रिषः। सुसुऽमधुः।
कणुहि। गोऽजितं। नः। अदृष्टिः। वृत्रहा। गोऽजतिः। गाः। अंतरिति। कृष्णन्। अरुपः। धामः। भिः। गात्र। प्र। सस्त्रोः। शिमानः। सतेन। इत। व। विश्वो। अ। नृः। कृणोत। अमो। स्तः।

अदेरीः

इंद्र सोम सोम उपते पिब इमं माध्वं दिनं सवनं वाक्यं यत्ते प्रमुथ्य शिमे इति मघं वनं सजापिन् विमुच्य हरी इति इह मादयस्व गो आशिं
मंथिनं इंद्रं शुक्रं पिब सोमं ररिमाते मदाय प्रसक्तता माहतेन गणेन सजोषा रुद्रैः तपत्र आ हृषस्व यो ते मुच्ये त विषी अचर्तुन अचर्तुः इंद्रं मरु
तं तो ओजः माध्वं दिने सवने वज्रं रुद्रं पिब रुद्रेति सजगणः सुशिव ते इतनु अस्य मधुमत्त विविध इंद्रस्य शत्रु मरुतः येदा आसन् येभिः वज्रस्य इपि
त विनेह अमर्षण मन्यमानस्य मर्षी मनुष्यत इंद्र सवनं जुषाणः पिब सोमं शश्वते पीयथ स आ इह त्वं हति अस्मि यज्ञे सरण्युभिः अपः अर्णः
सिसृषि अपः यत्त ह व्रं जघनान् अत्यान् इव प्र अस्तज सती वै आ जौ शयानं इंद्रं वरता वधेना वज्रिणां स परि देवी अदवं यज्ञा
म इंद्रं नमसा वृद्धिं अमै रूध्रं इंद्रं वृहंतं सध्वं अजरं युगानं यस्या प्रिये इति मम तुः पक्षियस्य नारो रसी निदिमानं ममाते इति इंद्रस्य कर्म सुकृता पुरणि व
तामि देवा नो मिनेति विश्वे दाधार यः पृथिवी द्या उत इमां जजान स र्यो उषसं सुदसा अद्रा घा सत्यं तव तद महि न सधः यत्त जात अपिब इंद्र सोमा
न द्यावः इंद्रं तव सते ओजः न अहान मासा शरदः वरता त्वं सधः अपिब जातः इंद्र मदाय सोमं परमे विओमने यत्त ह द्या वा पृथिवी इति आ जवि
विशा अथो अस्तु पुच्यः कारुथ्यामा अहं अहि परिशयान अर्णः ओजा यमानं तु विजाने तयान नते महि व अनु भव अध द्या
यत्त अनया स्फुर्या क्षो अरु स्था यज्ञः हिति इंद्रं रर्धनं भरुत प्रियः सुत सोमः स्मिये ध यज्ञेन यज्ञं अवा यज्ञियः सन् यज्ञा तो वज्रं अहिं

रति ५

शिव

त्यो आवत्त यज्ञेन इंद्रं अवसा आ वके अवोक् आ एनं सुन्नाय नयसे वदसा यः सोमेभिः वृधे पूर्येभिः यः मध्येभिः उत नत्तेभिः विवेय यत्त ह मा धिष
णा जमानं त्वं पुरा पायीत् इंद्रं अहं अहं स यव पीपरत्त यथा न नावा इवायात उमये हवते आ पूर्णः अस्या केशः स्वाहा सेतो इव केशो सिसृवे विवधे
सं कुंरति प्रियाः आ अववृत्त मदाय प्रदक्षिणत् अस्मि सोमासः इंद्रं न त्वा गभीरः पुरु इत सिंधुः न अद्रयः परि संतः वरता इंद्रा ससिंभ्यः इषितः य
त्त इंद्र आ इन्द्रा विद अरुजः गव्यं कुर्वी ॥ १३ ॥ प्र पर्वतानां उराती इति उपसृष्टात् अश्वे इवेत्यश्वे इव विसिते इति विसिते हा समने इति गावा इव मुने इति मानरा
मैतिहाणे इति किपाट् शुतुदी पयसा जरेत इति इंद्रे धिते इती इंद्र इषिते प्रसवं सिद्धमाणे इति अछ समुद्रं एथा इव यायः समाराणे इति सं आराणे कुर्मिहाः सिः
विन्माने इति अहं सुद सध्वं इव अय्या अय्या अपि एति शुभे इति अछ सिंधु मातु तमा अया स विपाशा उर्वर सुभगो अगन्म वत्स इव मातरा रिसे
हाणे इति सं रिहाणे समानं योनि अनु सं चरती इति सं चरती एना वयं पयसा विन्माना अनु योनि देव कृति वरती न वरते प्रसवः सर्गो तक्त किं पुः वि
प्र नद्यो जो हरीति रमध्वं नि वरसे सोम्या य सतः वरी उपा मुहूर्त एव प्र सिंधु अछ वृहती मनीषा अवस्य अहं कृशिकस्य स्तनुः ॥ १२ ॥ इंद्र अस्मा
ह अरदत्त वज्र बाहु अपा अहं व्रं परिधि नदिनां देव अनयत्त सविता सुपाणिः तस्य वयं प्रसवे यामः उर्वर प्रदवाच्य शश्वथा वीची नत् इंद्रस्य

२०

कर्म यत्तु आहं विवेच्यते वि। कवेण परिमदः। नृपान्। आयनः। आपः। अयने। इत्युक्तं नाः। एतत्। सर्वः। नरितः। मा। अपि। मृष्टः। आ। यत्तु। तो। घोषयन्। अयं
तरो। युगानि उच्छेपु। करोइति। प्रति। नः। नृपसु। मारुतः। नि। करितिकः। पुरुषः। नमः। ते। ओइति। स। स्वस्त्यः। कारवै। मृणात। ययोरः। दुरात। अनसारय
न। नि। स। नमः। भवतः। सुपाराः। अधः। अक्षः। सिंधवः। स्त्रियाभिः। आ। ते। करोइति। मृणात। म। वचोसि। यमाय। दुरात। अनसारयना। नि। ते। नृसे। पायानां। देव। माया। न
ययः। इव। कन्या। भवतः। तइति। १२३। यत्तु अंग। ला। मरतां। सं। जतेरयुः। गयन्। ग्रामः। दुषितः। इंदः। ततः। अपि। अहः। प्रः। सुवः। सगः। ततः। आ। वः। वृषा।
सुमतिः। यज्ञियानां। अतारिषुः। मरतां। गयवः। सं। अमतेविप्रः। सुमतिः। नदीनां। य। पितृव्यं। इपयती। सः। राधा। आ। वृषणा। एतत्। शीमः। उत। वः। दुषिः।
शम्यः। हतु। आपः। योक्राणि। सुवतः। मा। अहः। कते। किं। नसा। अहो। श्रनः। आ। अरतां। १२४। इंदः। प्रः। उमिदः। आ। अनिरतः। दासः। अर्कः। विदतः। वेसः। दयमा
नः। वि। शत्रवः। बहः। जतः। तन्वा। वृधानः। भूहिदात्रः। आ। अपणतः। रोदसाइति। उभेइति। मयस्यते। तविषस्य। प्रोक्तं। इयमि। वाचः। अमतीया। मयः। इंदः। क्षितीनां।
असि। मातृधीणां। विशां। देवीनां। उत। पूर्वः। यागः। इंदः। वृत्रं। अहो। ततः। शब्दः। नीतिः। प्र। मायिनां। अमिनात। वरुणातिः। अहः। वि। अंसः। दुराधः। वनेषु। आवि। धे
नां। अहो। ततः। रास्याणां। इंदः। स्वः। सा। जनयतः। अहनि। निगाय। उशिः। कः। तिः। एतनाः। अभिषिः। प्र। अरोचयतः। मनवः। केतुः। अहः। अविदतः। प्रोतिः। वृहता। राणा

विम २०

य। इंदः। तुतः। वेहणां। आ। विवेरा। नृवतः। रधानः। नर्या। पुरणि। अचेतयतः। धियः। इमाः। जुरिवा। प्र। इमं। वरु। अतिरतः। शुके। आसां। १२५। मृहः। वृहति। उच्छेपि।
अस्य। इंदः। स्या। कर्म। सः। कते। पुरणि। एतनेन। इतिनातः। सं। पिपषा। मायाभिः। दस्युः। अभिभूतिः। अजाः। युधा। इंदः। मद्रा। वरिषः। वकारः। देवः। सः। सः। सः।
धृणिः। आः। विवस्वतः। सदेनः। अस्य। तानि। विप्रः। उच्छेपिः। कुवयः। मृणाति। मत्राः। सहं। वरेण्यः। सहः। उदो। ससः। गंसो। सः। अपः। वादेवीः। ससाने। यः। इति। वः। उच्छेपिः।
इमां। इंदः। मुदोति। अनु। धीः। रणासः। मसाने। अत्यातः। उत। सस्यः। ससाने। इंदः। ससाने। पुरुः। भोजसः। गां। हिरण्ययः। उत। ससाने। हत्वी। दस्युः। प्र। आये। वरु। सः। सः। सः।
त। इंदः। ओषधीः। असनोतः। अहनि। वनुस्पता। दा। असनोतः। अंतरिक्षं। विभेदः। वलं। नुनुदे। वि। वाचः। अथा। अमवतः। दमिता। अमि। कततो। १२६। एतत्। वः। उच्छेपिः।
ति। रथे। आ। युयमाना। याहि। वायुः। न। निः। युतः। नः। अहः। पिवासि। अंधः। अभिः। स्तः। असाइति। इंदः। स्वाहा। ररिमा। ते। मदीयः। उपो। अहिरः। पुरुः। दतायः। तस्य
इति। हरीइति। रथस्य। धुः। कः। आ। युनी। इवतः। यथा। सं। भूतं। विश्वतः। चितः। उपो। इमं। आ। वदतिः। इंदः। उपाइति। नृयसु। वृषणा। तपुः। उपा। उत। इंदः। अंबः। वः। वृषुः।
स्वधाः। येसेतो। अस्या। वि। मुवः। इह। शोषा। दिवे। दिवा। सः। दृशीः। अह्नि। धानाः। वृषणा। ते। वृषः। युजा। युनजि। हरीइति। सखाया। सधः। मोदः। आश्रइति। स्तिरः।
रथं। सुतः। इंदः। अधि। ति। वः। मतिः। हरीइति। वृषणा। वीतः। देवा। ०। अतिः। आयाहि। शर्वतः। वयं। तो। अरं। कतेभिः। कणवातः। सोमः। १२७। तव। अयं। सोमः।

प्रजन्ति

नरीरम

२२ तं आ इति अर्कः शश्वतमस्तमनाः अस्य पाहि अस्मिन् यके वहिषि आ निः सद्य रधिष इमे तरे इदं इदं स्मृते वहिः सुतः इदं सोमः केताः
 धानाः अर्कः ते हरिः आ तरे ओकसे पुरुः शकाय वृक्षे मरुत्वे तु पयः राता हवीषि इमे नरः पर्वताः तुभ्यः आयः सं इदं गोप्तिः मधुः मंतः अकनः तस्य
 आ गत्या सुमनाः अस्मिन् यके पाहि प्रजानं विहार पथ्याः अनु स्वाः याव आ अमंतः मरुतः इदं सोमो यो वो अपद्वे वरः अमरः गणः ते तेभिः एतं
 सः कोषः वाव शनः अग्निः पिबालि कृया सोमः इदं इदं पिबः सध्या वितः सुतस्य अग्नेः वा पाहि सिद्ध्या मज्जः अर्धयोः वा प्रपता शका दस्ता ता हा
 शुभं तु वा यज्ञः हरिषः जुषता ॥ २३ ॥ इमां ऊहति स्म प्रभृति सातये धाः शश्वतः शश्वतः दुतिः सिः यादमानः सतः सतः वृक्षे वर्धने सिः यः कर्मः सिः
 महर्षिः सुश्रुतः फलः इदं यः सोमः प्रदिवः विदनाः स हः येभिः वषः पर्वः विहायाः प्रयत्नमानाः प्रति सु गभाय इदं पिबः वषः पतस्य वषः पिबः
 वद्विषः तवा घा सुतासः इदं सोमः स प्रथमाः इमे यथा अपिवा पूर्वी न इदं सोमान् एव पाहि पयः अधानवीयात् महान् अमरः वृत्ते विरुद्धाः उयः शकः
 पत्यते धृष्टु ओजः न अह विद्या च धृष्टिः च न एतं पद सोमः स हरिः अश्वः अमरः महान् उयः वृक्षे शरीया सं जावेक वषः सः कर्मना इदं सगः
 वाजः दाः अस्य गार्कः प्रहायते दक्षिणाः अस्य पर्वः ॥ २४ ॥ धायतः सिध्वः प्रसवः यथा आयनः अपः समुद्रः रथ्यः इदं जग्मुः अतः चित इदं

शिव
९३

सदसः यरीयाव यत् इदं सोमः प्रणति दुग्धा अंशुः समुद्रेण सिध्वः यादमानाः इदं यः सोमः सुसुतः नरतः अंशुः उहति रतिना हरिः मधुः पुनीति धारया
 पाविः इदं इदं दुग्धयः सोमः धानीः सं इमिति विद्या च सवना पुरुषि अन्ना यत् इदं प्रथमा वि आशा वृक्षे सध्वना अहणीत सोमः आ तु मरः मकिः
 एतत् परि स्तुतः विद्या हि त्वा वसु पति वसना इदं यत् ते माहिना दज अति अस्मभ्यः तत् हविः अश्वः धायं धि अस्मदिति प्रायं धि मधु वरः सोमः पिब इदं रायः वि
 स्वः वारस्यः अस्मदिति शतं शरः की वसा धाः अस्मदिति वीरान् शश्वतः इदं शिषिना ॥ २५ ॥ वार्कः हत्यायः शवसा वृत्तः सहायः च इदं त्वा आ पतयामि उनं
 अवी चीने काते मनः उत वसुः शतं कृतो इति शतः कृतो इदं कृण्वंतु वाघतः नामानि से शतं कृतो इति शतः कृतो विश्वः सिः गहः सिः इमहे इदं अति माति सुसद्य पु
 रुः सतस्य धामः निः शनेन मृदयामसि इदं स्य च धिः यत् इदं वृत्राय हंतवः पुनः दूतः उयः वृषे भरेणु वाकः सातये ॥ २६ ॥ वाजेषु ससहिः तवा त्वा इमहे शतं
 तो इति शतः कृतो इदं वृत्राय हंतवः दध्नुषु वृत्तः कृतः पुनः दूतः च इदं साद्वः अति माति पुः शुभिनः तमे नः कृतये धृष्टिना पाहि तापे वि इदं सोमः
 शतं कृतो इति शतः कृतो इदं यणि शतं कृतो इति शतः कृतो या त्वा जनेषु पंचे सु इदं तानि ते आ वृणे अमरः इदं अरः वृहत् दधानः दधिषु इस्तरः इदं ते शुभ्रः विराम
 सि अर्कः वतः न आ गहि अयो इति शक्रः पयः वतः उहति लाकः यः ते अदिक् इदं इह नतः आ गहि ॥ २७ ॥ अभि तष्टा इव दीधयः मनीषो अश्वः ना वाजी सुपुत्रः

वीर्यीणि इंदुः शतस्य महतः महानि महान् असि महिषा वृक्षेभिः धनः स्मृता उग्रः सहमानः अन्यान् एकः विस्मया भुवनस्य राजा सः बोधयः वाक्षयः इति नीवः
 प्राप्ताः शक्तिः रिरिचि रोचमानः प्रादेवैभिः विश्वतः अप्रति इतः प्रामज्जनो दिवः इंदुः पृथिव्याः प्राउरोः महः अंतरिक्षोः सजीवी उरुः गभीरः लघुः पाः अमि उग्रः विष्णुः यः
 च सं अवतः मतीः इंदुः सोमा सः प्रः रिवः सुता सः समुद्रः नः स्ववर्तः आः विशन्ति यः सोम इंदुः पृथिवीद्यावः गर्भी नः माता विभूतः त्वः या तं ते हि न्येति ना कुं इति ते मज्जति अ
 ध्वं वः वृषभः पातवै तुं इति ॥ २० ॥ वरुत्वा इंदुः वृषभः रणाया विवः सोमः अनुः स्वधः मदाया आः सिचस्वान्तरे मथः कुमि त्वः राजा असि प्रः रिवः सुता नो सः
 त्र जोषाः इंदुः सः गणः मरुः भिः सोमः पिवः वृक्षः हः रः विहा नः जहि भव नः अपः मधः नुदः स्वा अथ अस्य कणुहि विश्वतः नः उता भतुः सिः भतुः पाः पाहि सोमः
 इंदुः देवैभिः ससिः भिः स्तुतं नः या नः आः अभजः मरुतः ये वा अनुः अहः वृत्रं अरधुः तुभ्यं ओजः ये वा अहिः ह्ये मघः वनः अवर्द्धे ये शांबरे हरि उवः ये गोः इंदुः
 ये ता ननः अनुः मरुति विभ्राः विवः इंदुः सोमः सः गणः मरुः भिः मरुत्वं तं वृषभं वृधानं अकवजं दिव्ये शासं इंदुः विश्वः सह अवसे नतनाय उग्रः सहः इयः अरिः
 इहा तं जेवम ॥ २१ ॥ सद्यः ह जातः वृषभः कनीनः प्रः भर्तुः आरारः अधः सः स्तुतस्य साधोः पिवः प्रतिः कामे यथा ते रसः आशिरः प्रथमं सोमस्य यद जाययाः
 ततः अहः अस्य कामे अंशी पायवः अधिवः गिरिः स्था तं ते माता परि योषा जनित्री मरुः पितुः मेदे आः आसि नतः अये उपः स्ताय मानरा अहः ऐह निम्मे अ
 परयत असि सोमः ऊधः प्रः यवयनः अचरतः ग रसः अन्यान् महानि चक्रे पुरुधः प्रवीकः उग्रः तुरा पादः अमि कति ओजः यथा इति तत्त्वं त्वे एषः त्वं हार इंदुः

भुने इवम

भुने इवम

अनुषा अभिः नया आः पुथ्यः सोमः अपि वतः चन्धुः ॥ २२ ॥ शंसं महो इंदुः यस्मिन् विश्वाः आः कलयः सोमः पाः कामं अधः यः सुः कवुः विषये इति विष्णुः
 तं धनं वृत्राणां जनयता देवाः यः नु नहि एतना सुः स्वजातो हिता नरति नः तमे हरिः स्था इन्ः तमः स त्वः भिः यः हा वृषेः पृथुः भ्याः अमि नतः आः पुः दस्योः सहः
 रोः एतः सुः तरणिः नः अवा किः आन शिः रोदसी इमि मिहना जवा नः भर्गः नः कारे ह्यः मती नो पितो इव वाहः सुः हवः वयः धाः धर्ता दिक् रजसः पृथुः उध्वः रथः
 न वायुः वसुभिः नियुत्वो नः क्षपां वस्ता तनिता स्यैस्य विभक्तो भागः धिषणा इव वाजं ॥ २३ ॥ इंदुः स्वाहा पिव नुयस्य सोमः आगे न्या तुमः वृषभः
 मरुत्वा च आः पुरुः य वा वरणतां पुनिः अनेः आः अस्य हविः तन्वः कामं सध्याः आते स पर्ये इति लवसे युनजि ययोः अनुः प्रः दिवः कृहि ओः इहा वा
 धेयुः हरयः सुः शिषः पिवः नु अस्य सुः सुतस्य चोरो गोभिः मिमिस्तं दधिरो सुधारं इंदुः ज्यैष्ठ्या या धोयसे गणानाः मरुतः सोमः पपि रोदः सजीवि रः सं अस्य भ्या पुरु
 धा माः इषण्य ॥ २४ ॥ वषणिः एतं मघः वानं उवः इंदुः गिरः वृक्षीः अनूषत वृधानं पुरुः इतं सुः र्भिक्षः मिः अमर्त्यः जे माणः दिवैः दिवै रातः कवुः अणवः
 शाकि नः नरो गिरः मिः इंदुः उपः यंति विश्वतः वाजः सनिः प्रः भिदः तर्णिः अभिः अपुः तुरा धामः सभा असि सा चं स्वः उविदः आः करे विसो जे रितो पनस्येति अनिरसः
 स्तुतः इंदुः इवस्यति विवस्वतः सदेने आ हि पिप्रिये सरोः सह असि माति उहने स्तुहि नरा उं इति त्वा नः तमे गिः भिः उरुः अभिः प्रावीनः अचतः सः बोधः
 सः सहसे पुरुः मायः जिहति नेमः अस्य प्रः दिवः एकः ईरो प्रवः अस्य निः सिधः मलेषु पुरुः वस्तमि रथि वी विभर्ति इंदुः या यावः बोधः उता आफः रथि

॥२५॥

२५

ओ

त

रक्षन्ति। जीरयः। वननिः। १५ तुभ्यं। ब्रह्मणि। गिरः। इन्द्र। तुभ्यं। सत्रा। दधिरे। हरिः। वः। इन्द्र। पस्व। बोधि। आपिः। अवसः। नृत्तनस्य। सखे। रसोऽस्ति। नरिन्द्रः। वयः। धाः।
 इन्द्र। मरुतः। इन्द्र। पाहि। सोमो। यथा। शयीते। अपिबः। सुतस्य। तवा। प्रजनीती। तवा। शरः। शर्मन्। आ। विवोसोति। कवयः। सुयज्ञः। सः। वावशमः। इन्द्र। पाहि। सोमो। मरुतः। इन्द्र। सखिः। मिः। त्रः।
 सुतः। नः। जातः। यत्। जो। परिदेवीः। अहं। पन्। महे। मीरय। पुरुः। हतः। विश्वे। अश्वः। त्वे। मरुतः। अपि। वधः। अमेदः। इन्द्र। अनु। द्यतिः। वाराः। तेभिः। स्वाकं। पिबतु। स्वः। रादः। सखं। सोमो।
 दा। नुधः। स्वा। सधः। स्तः। इन्द्र। इन्द्र। अनु। जसा। स्तः। राधानां। पिते। पिबतु। अस्य। गिर्वधाः। यः। ते। अनु। स्वधा। अस्तः। सुतो। नि। यत्। तन्वः। सः। ता। ममत्। सोम्यो। प्र। ति। अम्भोतु।
 कुक्ष्योः। प्र। इन्द्र। ब्रह्मणि। शिरः। प्र। वाहूद्वि। शरः। राधसे। २६ धानां। अतः। करं। सिणो। अश्वः। पर्वतं। उच्छिन्। इन्द्र। प्रातः। नुपसा। नः। पुरोकाशः। पदयः। नुपसा। इन्द्र। आ।
 गुरत्। चातुम्भे। ह्यानि। सिखते। पुरोकाशः। च। नः। घसः। जोष्यासे। गिरः। च। नः। वधयुः। इन्द्र। योषणां। पुरोकाशः। सनः। श्रुतः। प्रातः। सि। वः। नुपसा। नः। इन्द्र। केतुः। हिते। दृहन्। माधं।
 दिनस्य। सवनस्य। धानाः। पुरोकाशः। इन्द्र। कृष्णः। इन्द्र। वाहं। प्रयत्। सोता। जरिता। हर्षिः। अर्चः। वृषः। यमाणः। उप। गीः। मिः। इन्द्र। २७ तृतीयां। धानाः। सवने। पुरुः। श्रुतः। पुरो।
 काशः। आ। उतः। ममत्। सः। नः। सः। सुमन्तः। राजः। उतः। त्वा। कवे। प्र। सः। तः। उप। शि। सेम। धातिः। मिः। प्र। षण्। उतः। ते। वः। कमा। करं। सः। हरिः। वते। हरिः। अश्या। धानाः। अप्र। वः। अदि।
 सः। गणः। मरुतः। मिः। सोमो। पिब। वृजः। ह। पुरा। विह्वः। प्रति। धानाः। भरतः। मयः। अस्मै। पुरोकाशः। वारः। तमाय। नृणां। दिवः। दिवः। सः। इन्द्र। इन्द्र। तुभ्यं। वः। इन्द्र। त्वा। सोमो। पेयाय।
 धुकोऽस्ति। १८ इन्द्र। पर्वता। वृहता। रघेन। वामीः। इषः। आ। वहतः। सुवीराव। वीतः। ह्यानि। अश्वरेणु। दिवा। वद्वेथां। गीः। मिः। इन्द्र। यामदतातिष्ठ। सु। के। नघः। वः। मा। परा। १९

१५

शुक्लं। आया। इन्द्र। २

गाः। सोमस्य। नु। वः। सुः। सुतस्य। यक्षि। पितुः। नः। पुत्रः। तिचं। आ। शरः। ते। इन्द्र। २० स्तादिष्यया। गिरा। शचीः। वः। शंसावा। अध्वेयः। प्रतिमि। गृणीहि। इन्द्र। या। वाहः। हणवा।
 जुह्वे। आ। इन्द्र। वाहि। यत्तमानस्य। सीद। अथा। च। सत्तः। उच्छं। इन्द्र। यः। अस्तः। मघः। वन्। सा। इन्द्र। ऊदति। योभिः। नृत्तः। इन्द्र। त्वा। युक्ताः। हरयः। वरुतु। यदा। कदा। रा। तुनवा।
 सोमो। अग्निः। त्वा। हतः। धन्वाति। अहं। परा। याहि। मघः। वन्। आ। च। याहि। इन्द्र। प्रातः। उमयत्राते। अर्थः। यत्र। रथस्य। वृहत्। निः। धानं। विः। मोक्षं। वाजिनः। राक्षसस्य। २१
 अपाः। सोमो। अस्तः। इन्द्र। त्र। याहि। कल्याणीः। जाया। सुवर्णः। गेदे। ते। दक्षिणाः। वत्तः। इमे। भोजाः। अंगिरसः। विः। रूपाः। दिवः। पुत्रासः। अतुस्त्य। वीराः। विश्वामित्राया। ददतः। मघा।
 नि। सहस्रः। सोवे। प्र। तिर्ते। आयुः। नृपः। नृत्तः। मघः। वः। वेमिदीति। मायाः। कृष्णानः। तन्वा। परि। स्वां। त्रिः। यत्तः। दिवः। परि। मुद्वृत्तः। आ। अगादः। सैः। मंवेः। अनेतुन्वाः। सतः। वः।
 महावः। सपिः। देवः। जाः। देवः। ततः। अतः। सिधुं। अर्जिन्। नृत्तः। वक्षः। विश्वामित्रः। यत्तः। अपहृत्। सुः। दासं। अश्वियायत। कुशिकेतिः। इन्द्रः। इन्द्रः। इन्द्रः। कृष्ण्यो। अदिः। मिः। नदतः। २२
 गीः। मिः। अश्वरे। सुते। सचादेवेतिः। विप्रः। क्षपयः। नृत्तः। वक्षः। वि। पिबध्वं। कुशिकाः। सोम्यो। मधु। २३ उप। प्र। इतः। कुशिकाः। वेतयध्वं। अम्भो। राये। प्र। सुवता। सुः। दासः।
 राजा। वृशं। जघनत्। चाक। अपाक। उदरः। अथा। यत्तले। वरे। आ। एथियाः। यः। इमे। इति। रोदसी। इति। उमे। इति। अहं। इन्द्र। अतुस्तुवः। विश्वामित्रस्य। रक्षति। ब्रह्म। इन्द्र। सारतः।
 जनं। विश्वामित्राः। अरास्तः। ब्रह्म। इन्द्र। या। वज्रिणे। करतः। इन्द्र। नः। सुः। दासः। कि। ते। कृष्णं। नि। की। केणु। गाकां। आ। शिरः। इन्द्र। ना। तपेति। यमि। आ। नः। भरः। प्रः। मंगदः।

१५

१६
मा

स्य वेदो जे च शाखे मधुवन रे ध्यान ससपैराः अमर्ति बाधमाना बहु ह भिमाय जमदग्नि उदता आ स्ये स्या दुहिता ततान अवे देव
ससर्परी अमरता तम रभः अधि चर पांच ज न्यासु कश्चि पु सा पक्ष्या नय आयुः दशना यामे पलुस्ति जमदग्नि यः ददुः स्तिरो यमो सुवता वी कुः अक्षः
मा इषा वृत्ति युगं विशारि ईदः पात ज्ये ईति ददता शरीते अरिष्ट नेमे अस्ति नः सचस्व वलं धेहि तन्पु नः यत् ईद अनकुत्त सु नः वलं तो कय तनयाय
जीवसे त्वे हि वलः सः अस्ति अस्ति व्ययस्व स्तदिरस्य सारं ओजः धेहि स्वदेने शिं शपायां अक्ष वी को इति वी कित वी कयस्व मा यामात् अस्मात् अवे जीहि पुः
नः अयं अस्मान् वनस्पतिः मा चो मा चो रिषत् स्वस्ति आ गृहेभ्यः आ अवसे आ विमो वनात् ईद कुति धिः बहु का सि नः अद्य यादु प्रिया सिः सच वर शरा जि
वाय नः देहि अधरः सः पदीष्ट य ईति दिष्टो त ईति प्रापाः जे हा ति पुरं चिद वि तपुति शिं वलं कित वि वृत्ति उवा चित ईद यो धती प्रयस्ता केन अस्पृति
न सायक स्या विकिते जनासः लो धो नयति पुष्टु मयमाना नो अवजिने वाजिना हा मयति न गृहं सः पुरः अयो नयति इमे ईद भारत स्य पुत्राः अप धि वं वि कि तु न
पुः पितृ वि वंति अर्वा अर्णा नानि सः आ वा जं परि नयति आ जौ इमे महे विदध्याय मूषा शश्वत् कृत्वा ईद या प्र जे भूः भुवो आग्निः दिव्ये अ जे भूः
महि महे दिवे अवे एषि यो कामैः मे इव र वरति ईजान् ययोः हा सोमे विदयेषु देवाः सपर्यवः मादयते सवो आयोः पुवोः सत रोदसी इति सस अस्तमहः सुतः सुविता

१६
१०१२

या प्र भूतं ईद दिवे नमः अग्ने एषि यो सपयामि प्रयसा यामि रत्न उतो इति हि वां प्रयोः आदु वि विदे सत वर इत्यर्तः वरा रोदसी इति सस वाच नरः चित्वा सं इषो
शरु सातो वरं दिरे एषि वि विदनाः कः अद्रा वेदा कः इह पा वो चहा देवा अक्ष पुष्यो का सं एति ददस्व एषो अवमा सदा स परेषु या पुष्टे पु वनेषु कृषिः कृ
वक्षोः अस्मा सो अवध सत स्या यो नो विद्यते वि विद्यते मदेती इति नानो वक्रोते इति सदनं यथा वि समानेन के तु नो सं विदाने इति सं विदाने समाभ्या वि द्यते इति वि द्यु
ते इरे अते इति हरे अते क्रवे पदे तस्तु तु जा गृह के इति उत ससारा युवती इति भवती इति आ र ईति बुवते इति मिथुना नि नाम विश्वा इत एते इति अग्नि
मा सं वि विक्तः महः देवा वि विती इति न व्ययेते इति एतत् क्रवं पत्यते विश्वं एकं चरत् पतात्र विष्णुं वि जातं सना पुषां अधि एमि आरात महः पितुः जनि
तुः जामि तव नः देवा सः यत्र पनितारः एवैः कुरो पयि वि उति तस्तुः अंतरि ति इमं सोम रोदसी इति प्र वृत्ति मः सहृदयः भृगु नृश अग्निः जिह्वा मिने सः रात्रे
५ वरुणः आदिसासः कुवयः प्रयानाः ॥ हिरण्य पाणिः सविता सुजिह्वः त्रिः आ दिवः विदये पयमानः देवेषु वा सवितारति मो कः
अक्षः आर अस्मभ्य आ तुवा सर्व ता ति सुः कृत् सुः पाणिः स्वः वान सतः वी देवः त्वष्टा अवसे तानि नः धा रू पण र उ वं तः सभवा मादयत् ईध्वे आ वा
पाः अध्वरः अत ए विद्युत् उ र थाः मरुतः संधिः मंतः दिवः मयीः सतः अताता अयासः सरस्वती भृगु वर यक्षि पासः वातः रधि सह वीर वृषः विष्णुः सोमा सः

पुरुःसं। अर्कोः। भगवत्सु। इव। कारिणः। यामनि। मन्त्राः। रुक्मः। ककुहः। यस्याः। पुनः। न। मर्दति। पुनः। पः। जनिः। वाः। इदं। विश्वे। वीर्ये। पदमानः। उभे। इति। आ। पत्रे। रोहसी। इति।
 महिः। ता। पुरुः। इव। इव। हा। पुनः। सेनः। सं। गन्धः। नः। आ। भर। भरि। पश्यः। ॥ २६ ॥ नासत्या। मे। पितरा। वंधुः। पत्नी। सजा। सं। अश्विनोः। चारु। नाम। युव। हि। तः। रथि। से।
 नः। रथी। पो। दाव। रक्षे। ये। इति। अर्कोः। अदः। मरुतः। तः। पः। रुक्मः। चारु। नाम। यत्। हा। देवाः। सर्वे। विश्वे। इदं। सखा। स। सु। ति। पुनः। पुनः। प्रिये। मः। इमा। धिया। सातया। तक्ष
 तानः। अर्कोः। नः। अदितिः। यज्ञि। मा। सः। युपोत। नः। अनप। लनि। गंतोः। प्रजा। वानः। नः। पशुः। मानः। अर्कोः। गानुः। देवानो। इतः। पुनः। प्रः। सः। ते। अनागावः। नः। मोचतु। सर्वः। ताता। मृ
 पोतु। नः। पृथिवी। द्यौः। उता। आपः। सः। नः। इति। उरु। अंतः। रिक्षः। मृगवतु। नः। इव। पः। पर्वता। सः। अवः। शे। मा। सः। इक्या। मदतः। आदित्येः। नः। अदितिः। शृणोतु। यत्तु।
 नः। मरुतः। शर्म। सः। सदा। सुगुः। पितुः। मानः। अर्कोः। पंथा। मध्वा। देवाः। ओषधीः। सं। पिष्टः। मर्गः। मे। अग्ने। सरये। नः। मध्याः। इव। रा। कः। अश्या। सदनः। पुरुः। सोः। सदे। साह्या।
 सं। इव। दिदाहि। अस्म। द्युः। सः। मिमाहा। अर्कोः। सि। विश्वा। अग्ने। चक्षुः। सुताः। जेपि। शत्रुः। अहो। विश्वा। सु। मनीः। दिदाहि। नः। ॥ २७ ॥ उपसः। प्रवीः। अधी। यत्। विः। दु
 पुः। मरुतः। वि। जने। अक्षरः। पुदे। गोः। वृता। देवानो। उप। नु। प्रः। श्वरः। मरुतः। देवानो। असुरः। वः। एकं। मोइति। सु। नः। अत्र। जुहुरतः। देवाः। मा। पूर्वा। ओन। पितरः। पदः। इति। पु
 वीर्योः। सः। नः। केतुः। अंतः। वि। मे। पुरुः। वा। पतयति। कामाः। शर्म। अर्कोः। दी। द्यौः। पूर्य। मि। सं। इदं। अग्ने। सतो। इतः। वदे। मा। समाना। राजा। विः। भेतः। पुरुः। वा। रथे। ॥ २८ ॥

शयासु। पः। पुतः। वना। अनु। अन्या। वृत्तः। भरेति। शोते। माता। ॥ आः। क्षितः। पूर्वीसु। अपराः। अरुहः। सद्यः। जालासु। तरुणीषु। अंतः। रिति। अंतः। उवतीः। सुवते। अर्कोः। वीता। ॥ २९ ॥
 रायुः। परमातः। अधः। नु। हिः। माता। अवधनः। चरति। वृत्तः। पक्षः। मित्रस्य। ता। वरुणस्य। वृत्तानि। ॥ हिः। माता। होता। विदथेषु। सं। मरुतः। अनु। अग्रः। चरति। शोते। वृद्धः। प्रारण्यानि। र
 थ्यः। वाचः। भरते। ॥ मरुतः। इव। युच्यते। अंतः। मस्या। प्रजा। चीनः। इदं। शे। विश्वे। आः। ज्यत्। अंतः। मतिः। चरति। निः। सिधं। गोः। नि। वेवेति। पलितः। इतः। आसु। अंतः। महान्। चरति। रोच
 नेन। वृद्धिः। विभ्रतः। अर्कोः। वि। चक्षुः। ॥ विष्टुः। गोयाः। परमोपाति। पार्थः। धिया। धामनि। अर्कोः। रः। धानः। अग्निः। ता। विश्वा। भुवनानि। वृद्धः। ॥ ३० ॥ नाना। वृकातेइति। पुंम्या।
 वृष्टिः। तयोः। अर्कोः। रोचते। कसः। अन्यत्। ॥ श्यावी। च। यत्। अर्कोः। च। स्वसरो। माता। च। यत्। इति। च। भेत्तइति। सवर्द्धेइति। सवर्द्धे। धापयेतइति। समीचीइति। सं। इति।
 मृतस्य। तेइति। सः। सि। इति। अंतः। ॥ अन्यस्याः। वृत्तः। रिहती। मिमाया। कया। भुवा। नि। दधे। धेनुः। उर्ध्वः। सतस्य। सा। पयसा। पिबतः। इका। ॥ पद्या। वृत्तः। पुरुः। सपा। वृष्टिः।
 उर्ध्वः। तस्ते। अर्कोः। वि। ते। रिहाणा। सतस्य। सः। वि। चरति। विहातः। ॥ पदः। इति। पदः। इति। ॥ निहितइति। निः। इति। अंतः। रिति। उतयोः। अन्यत्। पुनः। आविः। अन्यत्। सजीवीना। पृथ्वी।
 सा। विष्टी। ॥ ३१ ॥ आ। धेनवः। धुनयता। अश्विः। सवः। दुधोः। शशयोः। अर्कोः। दुधोः। नयाः। ॥ ३२ ॥ दस्यः। नयाः। युवतः। पः। भवती। ॥ यत्। अन्यासु। दृष्टः। रारवीति। सः।
 अन्यस्मिन्। युयोनि। दधाति। रिनः। सः। हि। क्षपाः। वानः। सः। सगः। सः। राजा। ॥ वीरस्य। नु। सुः। अर्कोः। जनासः। प्र। नु। वोचाम। विदुः। अस्याः। देवाः। धाव्यः। युक्ताः। पनः। पंच। आ।
 वृत्तिः। देवः। वृष्टा। सविता। विश्वः। चक्षुः। पुष्यः। प्रजाः। पुरुषाः। जजाना। इमा। च। विश्वा। भुवनानि। अस्याः। मही। इति। सं। हरतः। चम्वा। समीचीइति। सं। इति। तेइति।

१० पं०
१९
जुधाः महावः आदित्यः नमसा उपसद्यः यानयत्सुः शरणे सुशोकः तस्मै एतत्पद्यः उतमाय मुह्यं अग्नौ मित्राय दधिः आमुहेता मित्रस्या च धेनिः पतः देवस्य अवः
सानसिद्धम् विवश्वः तमं अत्रियः महिना दिवं भिवः वभ्रवाः सप्रथाः अत्रिः श्रवः शिः पयिवा मित्राय पंचथमिरातनाः अमिष्टिः श्वसे सः देवा विश्वः विवर्ति मित्रः देवः
आयुषु जनोया हस्तः बर्हिषे इषः इष्टः जनाः अकरित्यकः ॥ ६ ॥ ॥ इहः इहः वः मनसा बंधुता नरः उशिजः जमुः अत्रिः तानि पदसा याभिः मायाभिः प्रतिजतिः न पसः सौधन्वाः
बलिषाः सार्गः आनुरा याभिः शचीभिः चमसावः अपिशतायया धिया गाः अरिणा न चर्मणः येन हरा इति मनसा निः उनेत सतः तेन देवः न सतः सं आनुरा याभिः
इह स्यः सरयः सस्रवः सं आनुरा मनोः नपातः अपसः दधन्वरे सौधन्वा सः अमृतः सं आहिरि विष्टः शमाभिः सुकृतः सुकृत्यया इष्टः यायः सरयः सुता ससा अ
यो इति वशनां भवया सदा भिया न वः प्रक्षिप्तैः सुकृतानि वाद्यतः सौधन्वाः सभवः वीर्याणि वा इह सुभुः शिः वाजवहः मिः संकुहितः सुतः सोमः आह पद्यः गमः पद्याः धिया
इष्टितः मद्यवरा दाशुषः गृहे सौधन्वेभिः सह मत्स्रः नृभिः इह सभुः भानू वाजः वानू मत्स्रः इह नः अस्मिन् सवने शयाः पुरुः स्तुतः उमानि तुष्टः स्वमराणि येमिरः वता देवानां म
नुषः वाधर्मभिः इह सुभुः शिः वाजिः शिः वाजयरा इह सोमः जरितुः उपस्याहि यज्ञियैः शतं केतैभिः इष्टिरेभिः आपवे सहस्रः नीथः अधरः होमभिः ॥ ७ ॥ उपः वाजना वाजि
नि प्रचेतः सोमः जुषस्व गणतः मघानि पुराणी देवि युवतिः पुरं धिः अनुव्रतं चरसि विश्वज्वरे उपः देवि अमर्त्या विभाहि चंद्रः पद्याः सनतः इरं नध आत्मा चंद्रः सुयमो
सः अश्वः हिरण्यवर्णः पृथुपाजसः ये उपः प्रतीची शुर्वनाना विश्वा उधी तिष्ठसि अमृतस्या केतुः सुमानं अर्थः चरणीयमानो चक्रं इव नृप्यसि आवुहस्व अवे लस्यमः

स्वाचिन्वती। मद्योनी। उपायाति। स्वसरस्य पत्नी। स्वजनता। सुभगा। सुर्दसा। आर्जनात। दिवः। ययवे। आ। एयिया। अक्षे। देवी। उपसांविभाती। प्र। वः। सूर्या। नमसा।
सुर्दसा। इर्वी। मुधुधा। दिवि। पातेन। अप्पे। प्रागेचना। रुक्चे। रण्वसे। दका। कृतः। वरी। दिवः। अर्के। अवधि। आरेवती। रोदसीइति चित्रं। अर्के। स्था। आऽयती। अग्ने। उपसांवि
भाती। वासे। एयि। इविजां। मिहमाणाः। संतस्थे। बुध्रे। उपसी। इषण्वर। वृषा। महीइति रोदसीइति। आ। विवेश। मही। भिन्नस्यावरुणस्या। माया। वेदादेवतातु। वि। दधे। पुर्ववा। इ
मा। ईइति वां। भूमये। मन्यमानाः। युवावेतन। तुल्या। अभवेत्। के। त्यत्। इंद्रवरुणा। यशः। बो। येने। स्म। सिनी। शरथः। सर्वस्वः। अयं। ईइति वां। पुर्वतमे। सयि। यन। श्रवत्। उत्तमे। अवं
से। लोहवाति। सुलोयो। इंद्रवरुणा। मेरुतः। पिः। दिवा। एयिया। एणुतो। हर्वी। मे। अस्मइति। तत्। इंद्रवरुणा। वस्तु। स्यात्। अस्मइति। राधे। महतः। सर्वेश्वरः। अस्मान्। वरुणीः। शरणैः। आवंतु। अ
स्मान्। होत्री। शारती। दर्शितातिः। बृहस्पते। जुषस्व। नः। ह्यानि। विश्वदेवरास्वरत्नेनि। दाशुषे। शुचिं। अर्केः। हृत्स्पतिः। अधेरष्वा। नमस्यत। अनानि। ओजे। आ। वरे। ॥ १०॥ वृषसं।
चर्षपीनां। विश्वरेवे। अदीप्तं। हृत्स्पति। वरेण्या। इयाते। पूषन्। आघणे। सुः। कृतिः। देव। नव्यसा। अस्माभिः। दुष्यं। शस्त्रतो। तां। जुषस्व। गिरि। ममी। वजे। येती। अनुधियो। वधूयुः। इव
योषणां। यः। विश्वा। अग्नि। निष्ठपश्यति। भुवनं। सं। च। पश्यति। सः। नः। पूषा। अबिता। सुवरा। नदा। सवितुः। वरेण्यां। भर्गः। देवस्या। धीमहि। धियः। यः। नः। प्रुः। वोदयात्। ॥ ११॥ देवस्या। सवि
तुः। रेयं। वाजे। येतं। पुरं। ध्या। भर्गस्य। रातिं। ईमहे। देवानरः। सवितरं। विष्वा। यज्ञे। सुर्दसाः। पिः। नमस्यति। धिया। हविताः। सोमः। जिगाति। गातुः। विह। देवानां। एति। निरुक्तं। सं

सुअश्वः। अग्ने। सुऽरथः। सुऽरायाः। आ। इत्ता। मुत्ता।

॥ ब० ह० सु० ह० रवे० ॥ जनाय० ॥

四、

1723

३। अंतः। अग्ने। इतः। इयसे। युयुजानः। सध। संजुमुष्कान्। वषणः। शुक्रान्। वा। अत्या। रथस्त्रइतिरथः स्त्र। रोहिता। घृतस्त्रइतिरथः स्त्र। सतस्य। मन्त्रे। मनेसा। जविषा। अंतः। अ-
इयसे। अरुषा। युजानः। शुभान्। वा। देवान्। विशः। आ। च। नतीन्। अर्यमणं। वरुणं। मित्रं। पणो। इंद्राविष्मइति। त्ररुतः। अश्विनी। उतागो। माना। अग्ने। अविः। मान्। अरुषा। यज्ञः।
नृनरुसखा। सदे। इतः। अग्रः। मन्त्रे। इकाः। वान्। एषः। अक्षर। प्रजाः। वान्। दीर्घः। रथिः। रथुः। बुभः। ससाः। योर्। १६॥ ॥ यः। ते। इध्वा। जमरत्नः। सिस्विदानः। मूर्धनं। वा। ततपते।
त्वाः। या। भुवः। तस्य। स्वः। तरोत्र। पायुः। अग्ने। विश्वस्मात्। सी। अद्ययतः। उरुष्य। वा। ते। सरोत्। अग्निः। यते। चित्। अन्तः। निः। शिषत्। सेंडं। अतिथिः। इतः। ईरत्। आ। देकः। पुः। इनधेता
दुराणे। नस्मिन्। रथिः। ध्रुवः। अस्तः। दस्ताम्। यः। वा। पौदो। यः। उषसि। प्रः। शंसात्। प्रियं। वा। त्वा। कृपावते। हविषान्। अश्वः। न। स्वे। देमे। आ। हेम्याः। योन्। नं। अहसः। पापरः। दाहं
सो। यः। तुभ्ये। अग्ने। अमृतोयः। दाशत्। दुवः। त्वेइति। कृपावते। यतः। स्त्रकृ। न। सः। राया। शशमानः। वि। योषत्। न। एवः। अहः। परि। वरत्। अधः। योः। वस्य। त्वं। अग्ने। अचरः। कुंजो
पः। देवः। मर्तस्य। सुधितं। रराणः। प्रीता। इह। असत्। होवा। सा। यविष्ठा। असां। यस्या। विधतः। रथासः। १७॥ ॥ चिति। अचिन्ति। चिनवत्। वि। विद्वाः। रथाः। इवा। वीता। वृजि
ना। च। मतीन्। राये। च। नः। सुअपत्यस्य। देव। दिति। चरास्व। अदिति। उरुष्य। कविं। शशासुः। कवकं। अदत्ताः। निः। धारयत्। दुर्यसु। आयेः। अतः। त्वं। दुर्यान्। अग्ने। एताव
पृइनिः। पश्ये। अहुतात्। अर्यः। एवैः। त्वं। अग्ने। वाघते। सुप्रनीतिः। सुतः। सोमाया। विधते। यविष्ठा। रत्नं। भर। शशमानाय। घृष्टे। दृथु। चंडं। अवसे। चषेणिः। पाः। क्षीयमहि
प्रथमाः। वेपसः। देवः। पुत्रोः। अगिरसः। अधः। ह। यत्। वयं। अग्ने। त्वाः। या। पृइनिः। हस्ते। कि। चकं। मातः। रत्तिः। रथं। न। कंतः। अपसा। भुरिजोः। सतोयेतुः। सुधः। आशुषाणात्। शिव

शिव
२३

अध्यात्मः। उपसः। सप्त। विज्ञाः। जायेमहि। प्रथमाः। वधः। नृः। दिवः। पुत्राः। अंगिरसः। भवेमा। सजेमा। धामिना। शुचंतः। १८॥ अप। यथा। नः। पितरः। परासः। प्रत्नासः।
अग्ने। सतं। आमुपाणाः। मुनि। इह। अयत्। दीधिति। उरुः। शंसः। क्षामः। सिंदतः। अरुणीः। अप। ब्रू। सुः। कर्माणाः। सुः। रुचः। देवः। यंतः। अयः। नः। देवाः। जनिमा। धर्मतः। शुचंतः।
अग्नि। वरधंतः। इह। उर्व। मया। परिसदकः। अम्भन्। आपृथाः। इवा। स्तः। मति। पशवः। अर्यवः। देवानी। यत्। जनिम। अति। उग्र। मर्तीनां। चित्। उर्वशीः। अरुप्रवा। वयो। चित्। अये। सु। पर।
सा। जायो। अकर्म। ते। सुः। अपसः। अभसः। सता। अवसरा। उपसः। विः। सातीः। अरुनं। अग्नि। पुरुधा। सुः। चंद्रं। देवस्य। मर्मजतां। चारुः। चरुः। १९॥ अयो। राम। क्ते। ये। ता। जुषस्व। उरु। रा। चस्व।
रु। गुहि। वस्य। सानः। महा। गयः। पुरुः। वार। प्रायंधि। २०॥ आ। वः। राजानं। अध्वरस्य। रुहं। होतारं। सत्यः। व्यजं। रोदस्योः। अग्नि। पुरा। तनयिनाः। अन्तिताह। हिरण्यः। रूपं। अवस।
रु। गुर्व। अयो। योनिः। वरुमा। यो। यंते। २१॥ अर्कः। शनः। परिः। शतः। नि। साद। इमाः। कुंडिति। सुः। अपाकः। प्रतीचीः। आः। श्रवते। अदृ। पताय। भव्य। नृः। चक्षुः। सुः। एका। का। या। वि।
धेः। देवा। यारसि। अमता। यारसः। प्रावाः। इव। सोता। मधुः। मत्त। यं। दुके। तं। चित्। नः। शम्ये। अग्ने। अस्याः। सतस्य। बोधि। सतः। चित्। सुः। आ। धीः। कदा। ने। अरु। मदा। सधः। आ।
द्यानि। कदा। सवति। सख्या। गृह। ता। कथा। हातह। वरुणाया। त्वं। अग्ने। कथा। दिवे। गृहसे। कदा। नः। आगः। कथा। मित्राय। भीकृषे। पथिये। ब्रवः। कदा। अर्यस्यो। कदा। सगा।
य। २२॥ कदा। धिः। स्या। सु। वधः। सानः। अग्ने। कदा। वाताया। प्रः। तवसे। सुभं। ये। परिः। ज्मना। नासया। य। द्ये। ब्रवः। कदा। अग्ने। रुद्राय। नृः। धीः। कथा। मुहे। पुहिः। नराय।
वृहते। कदा। रुद्राय। सुः। मग्ना। या। हविः। दे। कदा। विभवे। उरुः। गाया। यारेतः। ब्रवः। कदा। अग्ने। शरवे। बृहत्ये। कथा। शर्दीया। मरुतो। सताया। कथा। मरे। बृहते। पृच्छमानः।

२२

धृतिः वयः अदितये। तुराया साधो दिवः। तान्ते देवः। चिकित्वा न। सतेन। सतं नित्यं तौ ईडे। आलोः। आमा। सना। मध्यः मद्र। पदः। अग्ने। कृत्वा। सती। कृता। धासिना।
 एषा। जर्मिणा। पयसा। धामाया। सतेन। हि। स्मा। दृषसः। चित। अक्तः। पुमान्। अग्निः। पयसा। दृष्टेन। अस्य दमानः। अवरत्न वयः। धाः। दृषा। धुक्। दुदुह। दृष्टिः। उधः।
 २२ सतेना अदि। वि। असत्। तिर देवः। सो अंगिरसः। नवत। गोसिः। भुनः। नरः। परि। सदा उषसः। आरिः। सः। अभवत्। ज्ञाता। अग्ने। सतेन। देवीः। अमृताः। अमृतरः। अपीः।
 लिः। आपः। मधुमदः। अग्ने। नात्री। ना। सर्गेषु। प्रसक्तान्। वहा। प्र। सदा। इह। स्ववित्तव। दधुः। मा। कस्य। यक्षः। सदा। इह। दुः। गाः। मा। पशस्य। प्रमिनतः। मा। ओपेः। मा। भ्रातुः। अ
 मे। अने। सतेन। वे। मा। सत्यः। दक्षः। रिपोः। सुलेम। रक्षः। न। अग्ने। तव। रक्षणे। सि। रक्षायः। सुमरु। प्राणानः। प्रति। स्फुर। वि। रुजारी। कु। अहः। जहिरक्षः। महि। किड।
 वृधानः। एविः। नव। सः। मन्मोः। अविने। अर्कः। इमाव। स्मृश। मन्मोः। किः। श्वर। वाता। उत। वृद्धाणि। अंगिरः। उषसः। सा। ते। शक्तिः। देवता। नरेता। एता। पिस्वा। विदुषा। तुराया। वेधः।
 नीथानि। अग्ने। निषया। वचोसि। मिः। वचनो। करये। काव्यानि। अशंसिषः। मतिः। ति। विप्रः। उचैः। २२ कृणुष्व। पात्रः। प्रमिति। न। एष्यो। याहि। राहुः। इवा। अमः। राव। इमेन। तव्यो।
 अनु। प्रजसति। दुष्मानः। अस्मा। असि। विध्य। रक्षसः। तपिषेः। तवोभ्रमासः। आशुः। या। पवति। अनु। स्मृश। धृषता। शोभुमानः। तव्यो। अग्ने। सुकः। पतंगाना। भसः। दितः। वि।
 सृज। विवर्क। उन्काः। प्रति। स्पशः। वि। सृज। कर्णितमः। भव। पायुः। विशः। अस्याः। अदृष्टः। यः। नः। दूर। अधः। शंसः। यः। अति। अग्ने। माकिः। ते। यथिः। आ। दधयति।
 उह। अग्ने। तिष्ठ। प्रति। आ। तनुष्व। नि। अमित्रीन। ओषताह। तिग्मदेते। यः। नः। अराति। संः। इधान। चके। नावा। तं। धहि। अतसं। न। उक्। दुर्विः। भवा। प्रति। विध्या। अर्धो। अस्मत्।

शिव २२

अ

आविः। कृणुष्व। दद्यानि। अग्ने। अवा। स्थिरा। तनुह। व्याकुः। जने। जामि। अजाभिः। धा। मृणीहि। शरैर। २३ सः। ते। ज्ञानाति। सः। मति। धविष। यः। इवते। वसुषो। गातुं। एरत्। विरवा
 नि। अस्मा। सदिनी। नि। रायः। दृष्टानि। अर्थः। वि। दुः। अनि। द्यौत्। सः। इह। अग्ने। अस्मा। सः। भंगः। सुदनुः। यः। त्वो। नित्येन। दविषा। यः। उचैः। विप्र। प्रति। से। आयुषि। दुर्गणे। वि
 रवा। इह। अस्मा। सुदिना। सा। असदा। इहिः। अचीमि। ते। सुमति। धोषि। अवीक। सं। ते। ववाता। नुरता। इयं। गीः। सुअश्वाः। त्वो। सुरथाः। मर्कयेमा। अस्मे। इति। क्षत्राणि। धारयेः। अ
 वं। धन। इह। त्वो। भवि। आ। चोदा। इयं। त्वरा। देवाः। वसः। दीदिवी। से। अनु। धन। कीदंतः। त्वो। सुमनसः। सपेमा। असि। दृष्ट्या। तस्मिं। वीसः। जनानां। यः। त्वो। सुअरः। सुअरुण्यः। अग्ने।
 उपः। पाति। वसुः। मतो। रथेन। तस्यो। वाता। मवसि। तस्यो। सखा। यः। ते। आतिथ्यं। आनुषकं। जुहोषह। २४ महः। कृतामि। वं। धता। वचः। धिः। तदमा। पितुः। गोतमाह। अनु।
 इपाया। त्वं। न। अस्या। वचसः। चिकिद्दि। होवः। यविष। मुक्तो। इतः। कः। कतो। दम्नोः। अस्वः। प्रः। कः। तरणयः। सुशेकः। अतः। इतः। अरुकाः। अधमिषाः। ते। पायः। सध्यः। वः। निः। सद्यः। अ
 मे। त्वो। न। पातु। अपर। वयः। सद्यः। त्वो। उताः। तवः। प्रः। नीती। अश्याम। वासान्। उभा। शसा। स्मृदय। सत्यताते। अनु। धुषा। कृणुहि। दृष्ट्या। अया। ते। अग्ने। संः। इधा। वि
 धेमा। धति। स्तामं। शस्यमानं। गभाय। ददृशिसः। रक्षसः। पाहि। अस्मान्। दुहः। निदः। अमिन्तः। अवद्याह। २५ इति। ततो। वासके। नतुर्गो। मः। ध्यायः। २६ तेष्वान्। नृणां। यामीन्।
 ये। सः। कोषाः। कया। दाशेमा। अमन्य। वृहत्। माः। अननेन। वृहता। वक्षथेन। उप। स्तभायह। उपः। पितुः। नरोधः। मा। निदत। यः। इमो। मर्कः। राति। देवः। इहो। मर्कः। या। सधा। ज्ञा।
 पाकिया। मर्कः। अमर्ताः। विः। चेतः। वेस्तो। नरः। तमः। यदः। अमिः। सामा। द्विः। वरः। महि। तिग्मः। मर्कः। सहस्वरेताः। वषभः। सुविभान। पदे। न। गीः। अकः। शरः। विविदः।
 येपादोमासतेये। वृद्धता। सुदने। २६

अग्निः मंदः। प्रादुर्दुर्दितिरेवोचत्। ममाकां। प्रा। तावज्जगत्। वससह। निम्नः जैमः। तपेद्यनाशोचि। यः। सु। राधोः। प्राये। निनति। वरुणस्य। धर्मः। प्रिया। मित्रस्य। चतुर्तः। अक्षयि।
अक्षतरः। नयोपणः। व्यतः। पतिः। रिपेः। न। जनयः। दुः। उर्वोः। धापासः। संतः। अनरताः। असत्याः। इदं। पदं। अतनतगभीरः। ॥ २ ॥ दुर्दं। मे। अग्निः। कियते। पावकः। अग्निने। पुनः। पारः।
नामनो। हृहव। दधाथ। दृषता। गभीरः। मर्दः। दृष्य। अयसा। सतः। धावु। तं। इतः। वु। एव। समना। समानो। अग्निः। कत्वा। पुनती। धातिः। अश्याः। ससस्य। नमैः। अधि। चारु। दृष्टेः। अये। सपः।
आरुपिते। जयः। प्रयोथै। वचसः। किमो। अस्या। शुहो। हितो। उप। मिलि। रु। इति। यत्। उस्मि। पोएतं। अपे। नाः। उद्व। वन। पोति। पुयो। रुफः। अग्रो। पदं। रे। रि। ति। वे। इदं। उद्वति। सतः। महि। मु
हो। अनीकं। मर्दः। उस्मि। पो। सवतः। पुयो। गोः। सतस्य। पदे। अधि। दी। दी। नो। शुहो। रघुः। सतः। रघुः। यत्। विवेदः। अधे। द्युतानः। पित्रोः। सचा। आसा। अग्निने। तपु। रक्तः। सप्रेः। मातुः। पुदः। पुर
मे। अंति। सह। गो। वृषः। शोचि। प्रयतस्य। जिह्वा। ॥ २ ॥ सुतं। वो। नमसा। दृष्टे। मानः। तव। आ। शसो। तातः। वेदः। यदि। इदं। त्वे। अस्या। सयसि। यत्। रु। विश्वे। सि। पि। यत्। उद्वति।
इविणो। यत्। दृष्टि। यो। किं। कः। अस्या। इविणो। कर्तुः। ह। रत्नं। वि। नः। वेत्तः। जातः। वेदः। चिकित्वा। शुहो। अधे। कः। परमां। यत्। नः। अस्या। रे। कु। पदं। मानि। दमाः। अगमा। को। मयी। दो। वपुनो।
कर्तुः। ह। नामो। अहः। गमे। म। दृष्टे। न। कर्तुः। कर्तुः। नः। देवीः। अमृतस्य। पत्नी। त। सरः। वर्णन। ततनव। उषसः। अनिरणो। वचसा। कृत्वे। वन। प्रती। सेन। कृधुनो। अतृपासः। अधे। ते। अमे।
किं। इह। वदति। अनायुधसः। अससा। सचता। अस्या। प्रिये। सें। इ। धानस्य। वृषः। वसोः। अनीकं। हेमो। आ। रुशे। न। रुशत्। वसानः। मुदश। कर्तुः। पः। हिति। नाराया। पुनः। ॥ २ ॥
नारः। अद्योतः। ॥ ३ ॥ ॥ ० ॥ अयस्य। होतः। अग्ने। निधे। देवताता। यकी। याव। त्वं। हि। विश्वे। अग्निः। असि। ममी। प्रा। वधसः। विह। तिरसि। मनापो। अमरः। होता। नि। असादि। विष्वा। ॥ २ ॥

अग्निः मंदः। विदये। प्रा। वेत्तः। उर्वो। भावुं। सविता। देव। अग्ने। मे। तो। इव। सत्तु। सतायत्। उव। द्यो। यता। सः। ऊर्णिः। रतिनी। द्युतनी। प्रदक्षिणिह। देवताति। उराणः। उव।
दुर्दति। स्वः। ननः। कोः। न। अकः। पुशः। अनक्ति। सधितः। सः। मेकः। सार्णो। बर्हिषि। सें। इ। धाने। अग्ने। उर्वः। अधे। युः। उषे। पाणः। अस्तो। परि। अग्निः। पुशः। पाः। न। हेती। विः। विही।
एति। प्रदिकः। उराणः। परि। तनो। धितुः। इति। होता। अग्निः। मंदः। मर्दः। वेत्तः। सतः। हृव। इवति। अस्या। वा। जिनः। न। शोकोः। मयते। विश्वो। भुवना। पत्रे। असाह। ॥ २ ॥ भडा। त।
अग्ने। सु। अनीकः। सें। इह। धोरस्य। सतः। विपुणस्य। चारुः। न। यत्। ताते। शोचिः। तमेसा। वरं। तो। न। चसमा। मानः। तन्वि। रेपे। आ। करिति। कः। न। यस्या। तातुः। जनिता। अगारि। न। मातरा।
पितरा। वु। विदः। इहो। अधे। मित्रः। वन। सः। धितः। पावकः। अग्निः। दी। दाया। मानुषी। विद्वत्। द्विः। यं। यच। जोजनः। सें। वसो। नाह। स्वसा। अग्निः। मानुषा। विदुः। उषः। सुधे। अयर्थः। न। दैतः।
धुके। सु। आसः। पुरः। न। निम्नः। नवा। से। अग्ने। हरितः। द्युतः। जताः। रोहितासः। सजुः। अं। वः। सः। अं। वः। अरुधासः। वषणः। सुकुमुधाः। आ। देवताति। अहुता। दसाः। यहा। त्यो। तो। स
हमानः। अयासः। तेषासः। अमे। अर्चयः। चरति। श्येनासः। न। दुवसानासः। अर्थे। तुविः। स्वनसः। मारुते। न। शद्वे। अकारि। ब्रह्म। सें। इ। धाना। तुभ्यं। शंसति। रुक्मं। यजते। वि। उद्वति। धाः।
होतारं। अग्निः। मनुष्यः। मि। सेदुः। नमस्यते। उराणः। शंसः। आयोः। ॥ २ ॥ ॥ ॥ अये। इह। प्रथमः। धातुजिमे। होता। यक्षिषः। अचरे। पु। इहोः। ये। अग्रयनः। भगवः। किं। रुक्मः। ॥ २ ॥ वनपु। चित्रः।
विः। भूः। विशोः। विशो। अग्ने। कदा। ते। आनुषकः। भुवने। देवस्य। वेतनं। अधा। हि। ता। जह। गधिर। मतीसः। विह। इहोः। सजुः। वीनं। विचेतसं। पश्यतः। द्योः। इव। रुक्मः। मिः। विश्वे। पो। अयराणां।
हस्तुती। दमे। यमे। आयुः। देवः। विवस्वतः। विश्वो। यः। चर्पणीः। अग्निः। आ। तन्नुः। केतुः। आयवः। भगवणं। विशोः। विशो। तं। इहो। होताः। आनुषकः। चिकित्सां। मि। से। दिरे। राणे। पावकः। शो
धाया। ॥ ३ ॥

॥८८ प०॥

तवा कर्त्ता ज्ञातुं वेदः। विंक्तिवारं च दध्यै यः तै। तमररि। शस्त्रमापाः। महः। अग्ने। अनीकं। आ। सपर्यश सः। उधानः। प्रति। देवा। उषसः। पृथ्वी। यामि। सचेत। ध्रुव। अमि। ज्ञान। अ
मि। इति। ब्रह्म। तः। सः। त्रिषस्य। अमि। त्रिषस्य। पुरमस्य। धायः। दधति। रत्नो। विधत्ता। धवि। सः। वि। आनुषका। मर्त्यो। यस्वधाः। यो। ना। यहा। चित्। हिते। पुत्रः। पुत्रा। यविषा। अमि। त्रि। त्रि। चरुमा
कत। चित्। आर्त्त। कथि। सु। अस्मान्। अदिते। अनीगाव। वि। एनीसि। शिष्यः। रिषक। अग्ने। महः। चित्। अग्ने। एनसः। असीक। पुनीह। देवता। देव। अमि। ज्ञान। मा। ते। सगं। यः।
सद। इह। रिषाम। यहा। तो। मीय। तनयाय। री। यो। यथा। ह। यहा। वसवः। गोयै। चित्। पदि। सिता। अमुचता। यज्जुहा। मोडति। सु। अमि। ज्ञान। सुचता। वि। अहः। पा। तारि। अग्ने।
प्रः। तरां। नः। आयुः। १२ ॥ श्री ॥ प्रति। अमि। अमुषसां। अग्रै। अम्यत्। विं। सा। वी। नो। सु। मनः। रत्नः। वेयै। यात। अमि। ज्ञान। सुः। कत। दुः। रा। उषः। सूर्यः। यो। तया। देवः। दिति।
उर्ध्व। मातुं। सविता। देवः। अग्ने। इति। दविध्वत्ता। गोः। इषः। ना। सत्वा। अहः। ज्ञान। वसवः। यो। तया। अमि। ज्ञान। यत्। सूर्यः। दिवि। अमि। ज्ञान। यो। सी। अहः। पवः। तमसि। विदुः
वो। अहः। सीमा। अहः। वस्यतः। अर्थे। तै। सूर्यः। हरितः। ससायुः। सूर्यः। विश्वो। अग्नेः। वरुंति। वदिते। मिः। विः। हः। यासि। तं। तु। अहः। ययः। अमि। ज्ञान। देवः। सः। दविध्वतः। र व
श्मयः। सूर्यः। सः। रमः। इति। अहः। अहः। तमः। अहः। सः। अंतर्हितः। अनीयतः। अमि। ज्ञान। वदिते। कथायै। यदुः। उधानः। अहः। पद्ये। ना। कया। याति। स्वधया। कः। ददरी।
दिवः। सः। सः। सतः। पाति। नाकः। १३ ॥ ॥ ज्ञातुं वेदः। अमि। ज्ञान। देवः। सचमा। नाः। महः। इति। आ। नासत्या। उरु। गायः। रथेन। इमं। यदुः। उधानः। यात। अहः। शिवः
उर्ध्व। केतु। कथम्। वि। सूर्यः। रश्मिः। वेकितानः। आ। वरुंती। अरुणीः। यो। तया। आ। अगाहः। मही। चित्रा। रश्मिः। वेकिताना। पुः। यो। ययत। सविताय। १४ ॥

अ ३

देवा उवाच इयते सुमुक्ता रयेन आवा विहाः इह ते ह्वेतु रथाः अथासः उषसः विडो १ इमे हि वां मधुपेया सोमाः अस्मिन् षडे षष्ठा मा देय्या ॥ २५
इत्यर्चः अग्निः होतो नः अधरे वाजी सन् परिनीयते देवः देवेषु यज्ञियः परित्रि विष्टि अधरं योति अग्निः रथाः इव आ देवेषु षयः दधत् परि वत्तः पतिः कविः
अग्निः इयानि अक्रमात् दधत् रथानि दातुवा अपां यः संजया द्रुतः देवः बोधे संध्यते द्रुमा रा अमि उदं मनः अस्या घा वीरः इवतः अमेः इरात नसः तिग्मः जं
मस्या मी दुषः ॥ २५ ॥ तं अवीतं न सोनसिं अरुषं नादिवः स्मृं मर्त्यं ते दिवः देवा बोधत् यत् मा हृदिभ्यो कुमारः साह देव्यः अक्षना दूतः उह अर उतः स्या
यजता ह्य इति कुमारः साह देव्याः प्रयता सद्यः आ देवः दधः वां देवो अश्विना कुमारः साह देव्यः दीर्घः आयुः अस्मा सोमकः तं युवं देवो अश्विना कुमारः
साह देव्यः दीर्घः आयुः कृणोते नः ॥ २५ ॥ आ सस्यः धातु मघः बलः स्रुजीषी इव तु अस्या हरयः उषानः तस्मै इह अंधा सुसमः सुदक्षः इह अग्निः पितृ कर्तु
गृणानः अवा स्यात्तरा अध्वनः नः अंते अस्मिन् नः अधा सवने मृदय्य शंसीति उच्छं उषानः इवा वेधाः चिकितुषे असुधी यामने कविः नः निष्यो विदधामि साय
शरका यत् सैकं विधिपानः अर्चत् दिवः इत्था जीजनत् सप्त कात्रा अर्को चितः चक्रुः वयुना गणान्तः स्वः यत् वेदिः सुदराकं अर्को महि सोति रुद्रुः यत्
यत् हवस्ताः अंधा तर्को दुधिता विदधे २५ ॥ चकारा नः तमः अतिष्ठौ यवस्ते इहः अमितं स्रुजीषी उते इति आप्रेत्रो रोदसी इति महिषा अत्त चितः अत्यर्चमा

॥ २६ ॥

विरेचि। अमि। यः विश्वः। भुवना। वक्षः। १०॥ विभोनि। शक्रः। नयोनि। विद्वान्। अपः। रिच। सविः। सिः। निः। केमि। अश्वः। नः। चिह्नः। ये। विमिदुः। वचः। निः। वः। गोः। भैतः। दुहि
 जैः। वि। वः। रिचि। भुवः। अपः। वः। यः। विः। वां। संपा। जह्वः। प। आवः। ते। वः। वां। धृषिनी। सचेताः। प। अर्णी। सि। समुद्रयणि। ऐनेः। पतिः। भवः। वः। शर्वसा। चरुः। इति। अपः। यतः। अदि
 पुतः। दूतः। रदः। आभिः। भुवः। सरमा। वृत्ते। सः। नः। नेता। वाजः। आ। र्षिः। भः। रि। गो। वा। रुतः। अमि। रः। विः। गृधानः। अचः। कविः। नः। मन्ः। गोः। अभिः। रः। स्वः। साता।
 मधु। वः। नः। धमा। इति। विः। तं। इषणः। दूतः। दूतः। नि। मायाः। नः। अर्वा। दस्युः। अर्तः। आ। दस्युः। मन्सा। याहि। अस्तः। भुवः। ते। कुतः। सख्यः। निः। कामः।
 से। योने। नि। सदः। तो। सः। रपा। वि। को। वि। कि। सतः। सतः। चिह्नः। ह। नारी। २०॥ यासि। कुतः। सः। रपा। अर्वा। तो। दः। योने। हयोः। ईशानः। से। वा। वातः। ना। गधः। भुयः
 पदः। कविः। यतः। अहः। पायीम। भवः। तः। कुतः। मा। भुवः। अर्वा। नि। वः। रि। प्रः। पि। से। अर्तः। भुवः। सः। हरी। सधः। दस्युः। प। रपा। कुतः। येन। प। सरः। चक्रः। वृत्तातः। अर्वा। के। तो।
 पिपु। पगः। वः। उः। वां। से। रदः। सि। र्चि। नै। दधि। ना। यः। रंधी। प। वा। शतः। कृष्णः। नि। वः। पः। सहस्रः। अर्तः। ना। पुरः। जति। मा। वि। रदः। रि। रदः। सरः। उपा। के। तनः। दधानः।
 वि। यतः। ते। वे। नि। अमः। सखा। वः। रः। ना। हस्ती। तवि। धी। उषाणः। सिंहः। न। भामः। आयुधानि। विभ्रतः। इंदः। कामः। वसुधेतः। अमनः। स्वः। ज्ञा। के। न। सवेन। वः।
 ना। भवस्य। क। शरामानि। सः। उचैः। ओकः। न। रपा। सुदृशी। इम। पुष्टिः। २०॥ तं। इतः। कः। इंदः। सुहवः। कुवेम। यः। ता। चकार। नयी। पुरणि। यः। माः। वित। ॥ राम ॥

॥ राम ॥

रिच। गध्या। विव। मक्षः। वाजः। सरति। स्थिः। री। चाः। तिग्मा। यतः। अंतः। अशनिः। पतति। कस्मिन्। चिह्नः। मूर। मुकुके। जनेनां। दोरा। यतः। अर्वा। संः। रतिः। सवीति। अधो।
 स्मानः। तनः। वे। धि। गो। पाः। भुवः। अविता। वामः। देवस्य। धीनः। भुवः। सखा। अर्कः। वाजः। सातो। वां। अनु। प्रः। मति। आ। जगन्मा। उरुः। शमेः। कस्मिन्। विश्वः। सखा। ॥ १॥
 नः। निः। इंदः। कः। वा। पुः। निः। वा। मधुवदः। निः। मधुवः। विरे। आजी। धावः। न। दूमेः। अति। संतः। अर्थः। क्षपः। मदेम। शरदः। वः। पुरः। एवाइतः। इंदीय। वषसापः। रदः। वः।
 अकर्मः। भवेन। न। रपा। नु। विह। यया। नु। सखा। कियोषतः। असह। नः। उयः। अविता। तनः। पोः। नु। सुतः। इंदः। नु। गणानिः। इषः। कस्मिन्। नः। पोः। न। पीपीति। पोषः। अकरि। तो।
 हरिः। वः। नयी। धिया। स्थाम। र्याः। सः। दस्ताः। २०॥ ॥ ॥ तस्य। दः। दस्तः। अनु। क्षत्रं। मंहनी। मन्यत। द्यौः। तं। वः। शर्वसा। कृष्णः। वः। सजः। सिध्वः। अहिना। कृष्णः। ना।
 र। तयो। विषयः। नमि। मन्। रतनः। धोः। रजः। रः। विः। सियसा। सखा। मन्योः। सधा। यतः। सुभुवः। पर्वतासः। आर्देन। धः। वा। नि। सुर्यतः। आपः। स्मिन्। नः। गिरि। शर्वसा। नवी। इषः। आ।
 विः। कृष्णः। सः। हसः। ओजः। वधीतः। वः। वज्रेण। मंदः। सतनः। सरन। आपः। कवसा। दतः। रदः। सुः। वारः। ते। जनिता। मयः। वा। द्यौः। इंदः। सखा। कुती। स्वः। तमः। सुतः। यः। इंदः।
 मानः। स्वयं। सुः। वः। अनपः। युतः। सः। दसः। न। मः। री। को। कृष्णीनां। पुतः। दूतः। इंदः। सखा। एनः। अतुः। विश्वे। मंदति। गति। देवस्य। रणतः। मधेने। २०॥ सखा। सखाः। अ।
 भवः। अस्या। विरे। सखा। मदासः। इंदः। मरिषाः। सखा। असवः। वसुधेतः। वसनां। देवः। विश्वः। अधियाः। इंदः। कृष्णः। तं। अधो। प्रथमं। जाममानः। अमे। विश्वः। अ।
 धियाः। इंदः। कृष्णः। तं। धिति। प्रजतः। आः। शयानं। अर्तः। वनेपा। मधुवः। वः। वः। सखा। सहा। रदः। धिः। तमः। इंदः। भता। अपरा। वषसं। सुवः। इतो। यः। वः। सनिता। पु।

३ यः एकः इतः यवयति। प्र। मः। ३०

प. १२॥
१२॥

अहो नमो

नो। अधो मे। श्वेनः। मधु। आ। कृत्वा। ॥ इति तत्तायाः के पंचमोऽध्यायः॥ ॐ नमः। एवा। त्वां। इंदु। वज्रिन्। अत्र। विश्वे। देवाः। सः। हवाः। उमाः। मृदा। उमा। रोह। मृदा। ति।
रुद्रं। सधं। निः। रिकं। इदं। वृणाते। वृत्रं। ह्ये। अवा। असत्तं। ता। जिब्रं। न। देवाः। भुवः। सं। राइ। इंदु। सत्यः। योनिः। ॥ १॥ प्र। वर्तेनीः। अरदः। निरवः। येनाः। अतः। पुरुषं। वंतां। विः। इति। यतो। अनु
ध्या। अनुध्यामाना। सुकपां। इंदु। सप्त। प्रति। प्रवतः। ओ। शयानं। अहिं। वज्रेणा। वि। रिणाः। अपर्वश। अश्वे। दयहः। कशवसा। धाम। बुधं। यो। न। वाता। तवि। मिः। इंदु। देका। नि। ओ। म्वातः।
उरामानः। ओ। अवा। असिनः। के। कुसुमं। पर्वता। नो। अमि। प्र। ददुः। जनयः। न। गार्गि। रथाः। इव। प्र। ययुः। साकं। अइयः। अतर्पयः। विः। स्रि। मं। ठ। नः। उमः। न। तं। रुतः। अरिणाः। इंदु। सिं
धून्। ॥ २॥ त्वं। मही। अवनिः। विश्वः। येनां। तुर्वी। तये। वय्या। य। धरं। तं। अरमयः। नमसा। एतहा। अर्धः। सुत्तरणा। न। अकृयाः। इंदु। सिंधुः। प्र। अयुवः। नमनः। न। वं। को। धू
स्वाः। अपि। नदः। युवती। सतः। इहा। धन्वा। नि। अत्वा। न। अष्टा। कृ। तपाणा। न। अधो। का। इंदु। सूर्यः। दं। सु। पत्नीः। प्रूयः। उषसः। शरदः। व। गृती। वृत्रं। जघन्वा। न। असृजतः। वि।
सिंधुः। पतिः। सिं। तं। अ। तणत्। व। दधानाः। सीराः। इंदु। सवि। तवे। इ। पिया। वमी। मि। पुवं। अयुक्। अदानं। निः। शनाहः। हृ। रिः। आ। ज। सयः। वि। अंधः। अय्यः। अ। म्वातः।
६। अहिः। आ। सुंदानः। निः। स्रु। उखः। कि। रसां। अरं। तपर्वी। प्र। ते। पूर्वीणि। करणा। नि। वि। आ। वि। दारः। आहः। विदुः। के। करं। सि। यथाः। यथा। वृ। द्यानि। स्वः। गती। अपां। सि। य
जत्र। नर्था। अवि। वे। वाः। ॥ ३॥ आ। नः। इंदु। इराहः। आ। नः। आसा। त। असि। हिः। कृता। अवसे। यासतः। उयः। ओ। जि। छे। मिः। न। रपतिः। वज्रः। बाहुः। सें। गो। समदः। सु। तुर्वणिः।
एतन्मृदः। ॥ ४॥ इति। पिः। यातु। अहः। अर्वा। चानः। अवसे। यधसे। चाति। काति। वज्री। मयः। वा। वि। र। शी। इमां। यइं। अनु। नः। नातः। सानो। इमां। यजो। नः। आमाकां। इंदु। पुतः। धैः ॥ २॥

१२॥

वा। सनिध्यासि। कर्तुं। नः। श्वेनीः। इव। वज्रिन्। सनये। धनं। नो। तया। वयं। अर्थः। भाजिं। जयेम। पुशन्। उइति। सु। नः। सुम्नः। उपाके। सोमस्य। नु। स्रु। कृतस्या। सधा। नः। पाः। इंदु। प्रतिः
शते। स्याम। नः। स। अर्धसः। ममदः। एधे। ना। वि। यः। स्रु। प्रो। सधि। मिः। नवे। मिः। रुक्षः। न। पके। सृण्यः। न। जेतो। मयिः। न। योषी। अमि। मन्ममानः। अहः। विवकिम। पुरु। इतां। इंदु। ॥ ५॥
गिरिः। ना। यः। स्वः। वकारः। सुधः। इंदु। सनातः। एवा। सहसि। जानः। उयः। आ। दती। वज्री। स्रु। विरं। न। भीमः। उदा। इव। कोशः। वसुना। निः। संहं। ना। यस्य। वृती। तुनुषी। नु। अस्ति। न। यधः। सः।
आ। मराता। मयस्य। उवः। वरुणाः। तविधीः। नः। उयः। अमि। भयं। दधि। पुरु। दूतः। रायः। ईश्वरः। रायः। स्यस्य। वरुणीनां। उता। वज्रो। अपजवती। असि। गोनी। शिहः। अनरः। सं। दये। प्र। द्यः। वारः।
वसेः। राशिः। असि। नेता। असि। भूरि। कया। तदा। श्वेनः। शया। शरिषः। यया। कृणा। ति। मुद्रा। का। विदः। सधः। उरु। दा। सुवे। विः। च। पिषः। अहः। अया। दधाति। इ। रिणः। जसि। मा। नः। मयीः। आ। पु
सरा। दधि। मा। तदा। नः। प्र। दा। सुवे। दातेवा। मयि। यता। तनये। देहा। शस्त्रे। अमि। नोते। उइति। प्र। वक्रम। नयः। इंदु। स्तुवंतः। ॥ ६॥ आ। पातु। इंदु। अवसे। उपा। नयः। इह। स्तुतः। सधः। मा। तः।
अस्तु। मरः। वरुणाकः। तविधीः। यस्या। श्वः। द्यौः। ना। क्षत्रं। असिः। सति। पुथ्याहः। तस्य। इह। इह। सवयः। वरुणा। नि। तुविः। द्रुमस्य। तुविः। यधः। सः। नृन्। मयः। कर्तुः। विदध्याः। ना। सः।
यदः। स्रु। नः। तरुः। अमि। अस्ति। कृणीः। न। दिवः। आ। पृथियाः। मकः। समुद्राह। उता। ना। पुरीषा। तः। स्वः। नरा। अवसे। नः। मरु। त्वारः। पुराः। वनः। वा। सदनः। तः। सतस्य। स्वरस्य। रायः। इह
तः। यः। इयो। तं। उइति। सु। वाम। विदधे। बु। इंदु। मयः। वामुनी। जयति। गो। मर्तं। पु। प्राधु। पु। य। नयति। वस्यः। अहः। उपा। यः। नमः। नमसि। सभा। वरः। इयति। वाची। ननयः। यजः। धैः।
संजसाकः। उरु। वारः। उइति। आ। इंदु। कृणीता। सदनः। होता। ॥ ७॥ धिवा। मदि। धिषण्यंतः। सरण्यान्। सदनः। अदि। ओशि। जस्य। ओहे। आ। दुरोषाः। पश्यस्य। होता। यः।

अथान्तरं

१५

३२

३३

मस्तो यः। ता। विश्वनि। त्रिभुवे। उत। नूनं। यत्। इन्द्रियं। कृष्याः। इन्द्र। पौंस्यं। अथ। नकिं। तत्। उत। भिनत्। वामं। वीमं। ते। आः। इरे। देवः। इ
 दानु। अर्यमा। वामं। पूः। सा। वामं। भगः। वामं। देवः। करुणती॥ २२॥ ॥ कया। नः। विवः। आ। सुववा। उती। सुयः। रथः। सखा। कया। शनिधवा।
 वृता। कः। ला। सत्यः। मर्दानां। महिषः। मेत्सवः। अधसः। दृक्। विवः। आः। रुडे। वसु। अशि। सु। नः। सखीनां। अविना। उरिलुणां। शतं। सुवासि।
 उतिः। मिः। अशि। नः। आ। वरुत्स। वक्रं। न। दृत्तं। अर्वतः। निधुवः। मिः। नृपेणीनां। प्रवता। रि। कर्तृनां। आः। पदावः। गुरुसि। असीसि। सूर्यो। स
 यो। सं। यत्। ते। इन्द्र। मय्यवः। सं। वक्राणि। धृदधनिरे। अर्ध। लो। अर्ध। सूर्ये। उत। स्म। हि। लां। आः। इत। मधः। यानं। रावी। पत। दावीरं। अविः। दीध
 युं। उत। स्म। सद्यः। इत। परि। शशमानाय। सुनते। पुरु। विवः। मंहसे। वसु। नदि। स्म। ते। शतं। वन। राधः। वरते। आः। मुरः। न। यो। जनि। कृष्य
 नः। अस्मान्। अवन्ते। ते। शतं। अस्मान्। सहस्रं। उत। तयः। अस्मान्। विश्वाः। अशिष्टयः॥ २५॥ अस्मान्। इह। वृणा। सखायः। सुसुर्ये। मरुः।
 राये। दिवि। विमते। अस्मान्। अविदि। विश्वहा। इन्द्र। राया। परीणसा। अस्मान्। विश्वासिः। पुनिमिः। अस्मत्सं। तात्। अप। वृधि। वृजान्। अस्ताः। इ
 वा। गोः। मतः। नवसिः। इन्द्र। उतिः। मिः। अस्माकं। धृदधया। रयः। युः। मान्। इन्द्र। अनपः। युतः। गयः। अश्वयुः। ईयते। अस्माकं। उवः। तमं। वृधि। अर्वः।
 देवेषु। सूर्यो। वरिधं। दाः। देव। उपरि॥ २६॥ ॥ ००॥ इवः। इवः। अस्माकं। अर्द्धा। गृहि। महान्। मरीचिः। उतिः। मिः। सर्मिः। विवः। घा। अशि। तर्हिः। ३२

आ। विवः। विविणीषु। आ। विवः। कृणोपि। उतये। द्रेमिः। चित्। शरीयांसं। हंसि। आधेतं। ओजसा। सखिः। मिः। ये। लेइति। सखा। वयं। इन्द्र। लेइति। सखा। वयं। ला। अशि। नोनुमः।
 अस्मान्। अस्मान्। इत। इत। अव। सिनः। चित्रासिः। अर्द्धुः। अनवद्यामिः। उतिः। मिः। अनाधसमिः। आ। गहि। ३०॥ भूयामोइति। सु। लां। वेतः। सखायः। इन्द्र। गोः। मतः। युजः।
 वाताय। धृधये। लो। हि। पक्कः। इति। पि। इन्द्र। वातस्य। गोः। मतः। सनः। यंधि। मही। इपी। नक्वा। वरते। अन्यथा। यत्। हि। ससि। सक्तः। मधं। लोतैः। ध्यः। इन्द्र। भिरेणः। अनपतः। प्र।
 दावेने। इन्द्र। वाताय। धृधये। प्राने। वाचाम। वीर्या। याः। मृदनिः। आ। अरुजः। पुरः। दासीः। अचि। इसे॥ २६॥ ॥ ता। ले। गणति। वेधसं। यासि। चकथे। योस्यो। सुतेषु। इन्द्र। भिरे
 णः। अवीरधंत। गोतमाः। इन्द्र। लेइति। लोमं। वाहसः। आ। एधु। धाः। वरुवद। यशः। शखतो। असी। इन्द्र। साधारणः। लोतः। ला। वयं। हवामहे। अरीचीनः। वसोइति। सव। अ
 स्मइति। सु। पत्सव। अर्धसः। सोमोनां। इन्द्र। सोमः। पाः। अस्माकं। ला। मतीका। आ। लोमः। इन्द्र। यक्तु। अर्कक। आ। वरुय। हरिइति॥ २७॥ सहस्रं। व्यतीनां। पुज्जानी। इन्द्र। इमहे।
 शतं। सोमस्य। सार्यः। सहस्रं। ले। शता। वयं। गोः। आ। यवयामसि। अस्मज्जा। रीधेः। एतु। ते। दरा। ते। कतरां। रिरिप्यानां। अधामहि। भरिहाः। अशि। वरुहृश। हरिहाः।
 धेहि। देहि। नः। मा। दूवः। भूरी। आ। भर। भरि। घा। इत। इन्द्र। दित्सि। भरिहाः। हि। अशि। भूतः। पुर्हजा। मूर। वृजः। इवः। आ। नः। भजसा। राधसि। अते। वरुइति। वि। वरुणा। सं
 रंसीमि। गोः। सक्तः। नपास। मा। आया। गोः। अर्द्ध। शिरयः। कृमीकाः। इन्द्र। विदधे। नवः। दुपेरा। अर्कक। वामेषु। शोसेतेइति। अरोमे। उवः। योमो। अरं। अनुस्येयानि।
 वधइति। यामेषु। अविधं॥ ३१॥ ॥ इति। तमायाधे। पयोधायः॥ ॥ ॥ प्र। सभुः। ध्यां। दूतः। इवः। वाचा। इव्यो। इपः। सिरः। न्वेतेरा। धुनुं। इके। यो। वातः। इतः। तर्हि॥ ३३

[illegible]

ॐ कवचः विष्णुः धितः तावदेना ब्रह्मणा वेदयामसि धूयं अस्मभ्यां धिषणाभ्यः परि विद्मसे विश्वानर्पयामि भोजना ह्युपतै वाजै रथः सुधं उरुः तम आनः
रथः सभवा तक्षता आवयः इह प्रज्जो इह रथि रराणाः इह भवः वीरवत् तक्षतानः येन वयं धितयेना अति अन्यात् तां वाजै रित्रं ह्यसभवा दरनिः ॥ उपमः वाता
अधरं सभवा देवाः याता पथिः कि देवयानैः याथा यज्ञं मनुष्यः विदुः आस्तु दधिध्वे राणाः सुदिनेषु अङ्गं ते वः हृदे मनसि सतु यज्ञः जुष्टासः अद्य
द्युत निर्निजः ॥ ७ ॥ प्रवः सुतासि ह्यस्तु पूर्णा कैर्ते दक्षाय ह्वयंत पीताः क्रिदुदायं देवहितं यथा वः तोमः वाजाः ससुक्षणः ददे वः जुष्टे मनुष्यत उपरास्तु
विदुः युष्मे इति सचा ह्यहत्तु दिवेषु तोमं पीवः अश्वाः शुचरु रथाः हि भूतः अयः शिजाः वाजिनः सुनिष्ठाः इदं स्यात्तु नो इति शबसः नपातः अमुवः वेति अ
ग्रिये मदोयः सभुः सतु क्षणा रथि वाजै वाजिबन्तये युजै इदं स्वतं हवामहे सदा स्नातमं अश्विनैः ॥ ९ ॥ सः इह सभवा यं अर्चय ययं इह नमस्ते संधी
कि अस्तु सनिता मेधः साना मेः अर्चिता विनः वाजाः ससुक्षणः पथः चित्तानि यष्टवे अस्मभ्यां स्वरूपं स्तुता विश्वे आराः तुरीयिणो ते न वाजाः ससु
क्षणः इह नासत्या भुवि सं अश्वे नर्पयिष्ये जा पुरु शस्तु मघः ते ये ॥ १० ॥ ॥ उतो इति हि गां राजा संति पूर्वा या पुरुषभ्यः नृस दस्युः निउतो रोक्षेत्र
सां दरपु उर्वरासां घने दस्युः अमिः भरति उपयं उता वाजिनं पुरुषः जसिध्वाने दधिः क्रां ईति ददधुः विश्वः रं किं सजिष्य मेने शुधितः सुं आनं च
रं द्यौ अर्यः नृपति न अहं यं सी अनु प्रवतो ज्वा इव त विश्वेः पुस्तु मरति हर्षमाणः पद्यः मिः गध्यंत मेधः पुं न अहं रथः तुरा वात इह अजंता यः स्म आरुधानः

अ. ५. त.

३५

गध्याः सनत्सु। सनुतरः। वरति। गोपु। गच्छेत्। आविः। स्तनीकः। विरथाः। निर्विद्यत्। तिरः। अरतिः। परि। आपः। आयोः। उत। स्म। एनं। वस्त्रः। नयि। ना। तापु। अनु। कोशति। वि
 तमे। तरेपु। नीचा। सयमानो। जसुरि। ना। शेन। श्वरः। वा। अक्ष। पशुः। मरुत्। च। धृष्य। ॥ ३३ ॥ उत। स्म। आसु। प्रथमः। सरिष्यन्। नि। वेवेति। श्रेणिः। शिः। रथानां। सज्ज। कोणा
 नः। जन्मः। ना। श्वरी। रेणु। रेहिहत्। किरण। दृक्। चान्। उतास्यः। वाजी। सज्जिः। सतः। वो। शुभ्रः। प्रमाणः। तन्वी। लस्ये। तुर। यती। पु। तुरयः। शिप्याः। अधि। श्रुवोः। किरते। रे
 पु। संजन्। उत। स्म। अस्या। तन्वतोः। ईव। द्योः। सघायतः। अभिः। युतः। तयते। यदा। सहस्रं। अति। सी। अयोध्यात्। दुः। चर्तुः। स्म। भवति। सीमः। संजन। पमयति। जनेः।
 भूतिः। रुहिः। प्रः। अभिः। रति। आशोः। उत। एनं। आहुः। संजये। विः। यंतैः। परी। दधिः। काः। अस्तरः। सहस्रैः। आ। दधिः। काः। शर्वसा। पंच। कृषीः। सूर्यः। इव। ज्योतिषा।
 अयः। ततान। सहस्रः। साः। शतः। साः। वाजी। अवी। पुणक्तु। मधो। सं। इमा। वचांसि। ॥ ३२ ॥ आहुः। दधिः। काः। तं। उइति। नु। सवाम। दिवः। दधिः। व्याः। उता। चर्किराम।
 उच्चती। मा। उपसः। स्रदयंतु। अति। विश्वनि। इः। इतानि। पर्वन्। महः। चर्किरि। अवीतः। केतुः। मा। दधिः। काः। पुरुः। वारस्य। वरुः। य। पुरुः। अयः। दीदिः। वासी। ना। अ
 नि। दधुः। मित्रावरुणा। ततुरि। यः। अयस्या। दधिः। काः। वरुः। अकाशे। व। सं। इहे। अग्ने। उपसः। विः। उमे। अनागसां। न। अदितिः। कृणोतु। सः। मित्रेण। वरुणेन।
 सः। तोषी। दधिः। काः। वरुः। उर्जः। महः। यत्। अमेन्महि। मरुतो। नामे। मयं। स्वस्तये। वरुण। मित्रं। अग्निं। हवामहे। इंदं। वज्रं। वाङ्मं। इंदं। इव। इत। उमये। वि। कृपं। ते। उत। इ। शया।
 इराणां। यः। इ। उत। अयः। इवः। तं। दधिः। काः। उइति। सदनं। मसीया। दधुः। मित्रावरुणा। नः। अयस्यं। दधिः। काः। वरुः। अकाशे। व। कृषीः। अयस्या। शक्तिर्नः। स्तु। ॥ ३५ ॥

उत

अ. ५. त.

रभिः। नः। सुखा। कर्तव्यः। आयेवि। तारिष्यत्। ३३ ॥ दधिः। काः। इत। उइति। नु। चर्किराम। विश्वः। इत। मां। उपसः। स्रदयंतु। अपा। अग्ने। उपसः। सूर्यस्या। इदस्यतेः।
 आगिरस्ये। निक्षोः। सत्वा। भरिषः। गोः। इपः। दुवयः। सत्वा। श्वस्या। इवः। उपसः। तुरण्यः। सत्वा। सत्वा। इवः। इवः। पतंगरः। दधिः। काः। इवः। उइति। स्वं। जनद। उत। स्म।
 अस्या। इवतः। तुरण्यतः। पपी। न। वेः। अनु। वाति। प्री। धिर्नः। श्वेनस्य। इव। धजतः। अकसां। परि। दधिः। काः। वरुः। सहस्रं। तं। रिचतः। उतास्यः। वाजी। सिपणि। तुरण्य
 नि। प्री। नायं। वदुः। अपिः। कक्षे। आसनि। केतुः। दधिः। काः। अतु। सतवीवत्। पयो। अंकोसि। अतु। आः। पनीफणात्। हंसः। शुकिः। सत्वा। वसुः। अंतः। रिहः। सत्वा। होता।
 येदिः। सत्वा। अतिपिः। दुरेणः। सत्वा। इत। सत्वा। वरः। सत्वा। सत्वा। सत्वा। योमः। सत्वा। अपः। काः। गोः। काः। सत्वा। काः। अदिः। काः। सत्वा। ॥ ३४ ॥ इत्यर्द्धः। ॥ इंदो। कः। कां। वरुणं। सु
 द्वा। आपा। शोभे। हविष्यो। रा। अमर्तः। ना। होता। यः। वां। हेदि। केतुः। मां। व। अस्मत्। उकः। पश्यंती। इदावरुणा। नमस्त्वात्। इंदो। हा। यः। वरुणा। वके। आपीडति। देवो। मर्तः। स
 रथायः। प्रयस्यान्। सः। हंति। रवा। सं। इयेषु। शक्रः। अरुः। मिः। पो। महत्तु। मिः। सः। प्र। श्रुये। इंदो। हारत्वी। वरुणा। धेष्वा। इच्छा। रः। स्यः। शरा। मो। नैस्यः। ता। यदि। स
 रथायः। सख्यायः। सोमैः। सुतेभिः। सः। प्रयसा। मारयेते। इति। इंदो। युवं। वरुणा। रिहं। अस्मि। नु। ओक्षिं। उता। मि। धिः। कां। वज्रं। यः। नः। इः। एकां। वकतिः। दृप्तातिः। न
 सिमन्। मिमाथां। अभिः। भति। ओकः। न। भर्तः। अस्याः। धियः। प्रेतारा। रथमा। इवाधेनोः। सा। नः। इति। यत्। यवेसा। इवा। गत्वी। सहस्रः। धारा। ययस्या। मही। गोः। ३५ ॥
 नोके। हिता। ननये। उर्वरीकः। मरुः। इरकि। वरुणः। चोपोस्ये। इंदो। नः। अत्र। वरुणः। यत्ता। अवः। मिः। रस्मा। परिः। तकयाथां। युगां। इत। हि। अवसे। पूर्वायः। परि। प्रवर्तते

इतिप्रभृती गोऽइयं स्वापी इति सुऽआपी। वृणा मेहः। सखायप्रियाये। मरी। मंहिष्ठा। पितरौऽइव। शंस इति रांऽभ्राना। वा। धियः। अवसे। वाक्यंती। आकिंन।
 जमुः। युवः। सुदान इति सुऽदान। श्रिये। न। गार्वः। उप। सोमं। अस्तु। इंदु। गिरः। वरुणो। मनीषाः। इमाः। इंदु। वरुणो। मनीषाः। अमन उपा। इविना। इह मांताः।
 उप। इंदु। अस्तुः। कोणरः। इव। वस्वः। इच्छीऽइव। धर्वसः। सिद्धमाणाः। अर्च्यस्य। तप्री। रय्यस्य। पुष्टः। नित्यस्य। रायः। पतयः। स्यामा। ता। चकाणे। उतिर्निः। अमः।
 वा। रायः। निःपुर्तः। सचं तो। आ। नः। हंता। हंतीतिः। उती। इंदु। यातं। वरुण। वाजं। उसातो। यत्। दिधनेः। धर्तना सु। प्रः। कीर्त। नस्य। वा। स्यात्। सविताः। आनेः। इह
 मर्म। दिना। रां। सु। अयस्य। विश्व। ओयोः। विश्वे। अमर्तं। यथो। नः। कर्तुं। सुचंते। वरुणस्य। देवाः। रां। मि। कीर्तः। उपमस्य। वृत्रेः। अहं। रां। वरुणः। धर्तः। तानि। अ
 सुयति। प्रथमा। धारयते। अहं। इंदुः। वरुणः। ते इति। सुहिता। उप। इति। गार्वः। इति। रजसी इति। सुमेके इति सुमेके। त्वष्टा। इवा। विश्व। धर्तः। नाभि। विद्वान्। मं। एयं। रेहं। मा।
 ति। धारयः। च। अहं। अपः। अपिने। उदनीमायाः। धारयो। दिवं। सदेने। सतस्य। सतेन। पुत्रः। अहितेः। सुकरो। उतात्रिः। चातु। प्रयुयत्। विश्वम। मां। नरः। सु। अश्वः। वा। नयते।
 मां। वृताः। सु। अरिणः। हवंते। कर्णे। मि। अजि। मृधवा। उहं। इंदुः। इयमि। रेणुं। अतिभरति। ओकाः। २० अहं। ता। विश्व। वरुणः। नकिं। मा। देव्यः। सह। वृता। अश्वतिः
 इहं। यत्। मा। सोमसः। सुमेदन्। यत्। उच्छः। उभे इति। सुमेते इति। रजसी इति। अपारे। विदुः। ते। विश्व। धर्तः। नाभि। तस्य। ता। प्रा। वृवी। वि। वरुण। या। वेधः। तं। वृता। मि। अश्व
 विवृषे। उधन्वा। तं। वृता। अरिणाः। इंदु। सिंहरति। आसत्र। सता। सषयः। दौः। अहं। वंध्यमि। ते। आ। अयं। जंता। वसं। दस्यु। अस्याः। इंदु। न। वृत्रः। नुर। अहं। देवा। पुत्रः। २१
 इति। २

अस्माकमत्र

कुत्सीनी। हि। वा। अदाशत। ह्येसिः। इंदु। वरुणा। नर्मऽभिः। अर्थः। राजानं। वसं। दस्यु। अस्याः। वृत्रः। हनं। इदधुः। अहं। देवं। राया। वृत्रे। ससः। वासः। मुदेम। ह्येनीदेवाः। त्वेसे
 ना। गार्वः। ना। धेनुं। इंदु। वरुणा। युवं। नः। विश्व। हा। धत्ते। अर्नपुकरंती। २२ कः। इंदु। इति। अर्नपुकरंती। कतमः। युह्योना। वंदारु। देवः। कतमः। उपाते। कस्ये। इमा। देवी। अम
 तेषु। प्रेषी। इति। अमाम। सः। कृति। सः। ह्यो। कः। मृकाति। कतमः। आः। ममिष्टुः। देवानो। इंदु। इति। कतमः। रां। सविष्टः। रयोकं। आ। पु। इवत्। अस्वः। आ। पुं। यो। सयस्य। दु
 स्मा। हिता। अर्नपुकरंती। मृकाति। हि। गेयः। इवते। धनुः। इंदुः। नाशक्तिं। परिः। तत्प्यायां। दिवः। आः। ऊता। दिव्या। सु। यणी। कयो। राजीनो। सुवयः। शविष्ठा। का। मा। भूत। उपः
 मातिः। कयो। नः। आ। अश्विना। गमयः। इयमोना। कः। वा। मरुः। येकेसे। चिते। असीके। उरुष्यंते। मा। धी इति। दसा। नः। इती। इहा। वा। रयः। परि। नसति। द्यां। आ। यत्।
 समुदात्तः। अमि। वतेने। वां। मया। मा। धी इति। मधु। वां। प्रधायत्। यत्। सी। वां। एष्टः। मुरक्तं। पक्वाः। सिंधुः। ह। वा। रसयो। सिंवत्। अश्ववा। पुणा। वयः। अरु। वासः।
 परि। ममत्। तत्। उरुति। सु। वां। अजिर। चेति। यार्नयेन। पती इति। मयः। सुययोः। इहं। इहं। यत्। वां। समना। पष्टसे। सा। ह्यो। अस्मे इति। सु। मतिः। रावृत्तः। मा
 उरुष्यते। कुत्सीनारं। धुवं। कः। अतः। कावः। नो। ससा। पुवदिकः। २३ एधुः। जयं। अश्विना। सं। गतिं। गोः। यः। सूर्यो। नहि। तं। धुरः। युः। गिरीहसे। पुरुः। तं। मी। वसुः। सु
 धुवै। श्रियं। अश्विना। देवता। तां। दिवः। नपाता। नवयः। शचीसिः। युवोः। वरुः। अमि। एष्टः। सचंते। हवंती। यत्। कुरुहासः। रयी। रौ। कः। वां। अद्यकुरुते। रातः। ह्येयः।
 उतयोना। सुवपेयीया। वा। अर्कः। सतस्यो। या। वनुषे। ध्योयीनर्मः। येमानः। अश्विना। आ। वेर्नं। कः। हिरण्ययेन। पुत्रुभू इति। पुरुः। तः। रयेना। इमो। यहं। नाससा। उपेया

नर्मस्यममदादेन

१. प्रतीक

तं। विवाधः। इतः। मधुनः। सोमस्य। रथः। रत्नं। विधत्ते। जनायाः। आनः। यातं। दिक्। अक्षः। पृथिव्याः। हिरण्येन। सुः। रत्नं। रथेन। मा। भ्यां। अन्ये। नि। यमः। देवः। यतः। सः।
 यत्। भद्रं। देना। सिः। पूर्वा। सोः। नुः। नः। रथि। पुरुः। वारं। ब्रह्मं। दत्ता। मिमांसायां। उभयेषु। अस्मै। इति। नरः। यत्। वा। अश्विनः। सोमः। आवेन। सधः। सति। आनः। मा। क्लृप्तः। अ
 उः। मन्त्रः। १०२२॥ इषः। स्यः। मा। सुः। इति। युज्यते। रथः। यत्। रत्नं। दिवः। अस्या। सोमवि। पक्षासः। अश्विनः। मिथुनाः। अधि। वयः। इति। तुरायः। मधुनः। वि। रत्ना।
 पुः। उतः। वा। दृष्टासः। मधुः। मन्त्रः। इति। रथाः। अश्वसः। उषसः। विदुः। सिद्धिः। मधुः। कुरुवंतः। तमेः। आपरिः। रत्नं। स्वः। ना। भुक्तं। नुः। वंतेः। आ। रत्नः। मधुः। पिबुतं। मधुः। न्यसिः।
 आसः। सिः। उतः। प्रियः। मधुने। धुजायां। रथः। आ। वर्तेनि। मधुना। जिन्ययः। पृथः। इति। वेहेये। इति। मधुः। मन्त्रः। अश्विनः। हंसासः। यः। वा। मधुः। मन्त्रः। अश्विनः।
 हिरण्यः। पर्णाः। उदुः। उषः। उदुधः। उदुधुतः। मन्दिनः। मन्दिनः। स्थलः। मधुः। न। मधुः। सनानि। गच्छुयः। सः। अध्यासः। मधुः। मन्त्रः। अश्विनः। उषः। जन्ते। प्रति। स्वसोः। अश्विनः।
 ना। यत्। निकृष्टः। रत्नः। तरणिः। रिचुः। क्षणः। सोमः। सुसावि। मधुः। मन्त्रः। अश्विनः। आकेः। मिपासः। अश्विनः। दिः। दविधुतः। मधुः। चितः। अश्विनः। युयुताः। नः। इयते। पिबुतः। अश्विनः।
 स्वधया। चेतयः। पथः। प्रत्वा। अश्विनः। अश्विनः। धियः। धाः। रथः। सुः। अश्वः। अश्विनः। यः। अश्विनः। येन। सधः। परि। रत्नं। सि। यायः। हविः। मन्त्रः। तरणिः। भोजः। अश्विनः।
 अश्विनः। पिबः। मधुना। सुतः। वायो। इति। दिवि। छिपुः। त्वहि। पूरुः। पाः। अस्ति। शतेन। नः। अश्विनः। नि। युताः। इन्द्रः। सारथिः। वायो। इति। सतः। स्या। तं। पतं। आ। वा। सहस्रं। हरयः। इन्द्रः। वा। शिवः।
 यइति। अश्विनः। प्रवः। बहंतु। सोमः। पीतयः। रथः। हिरण्यः। वेधुरो। इन्द्रः। वायुः। इति। सः। अध्वरः। आ। हि। स्थायः। दिवि। स्थलः। रथेन। दृष्टुः। पाजसा। दाम्पः। स। उपागच्छतः। इन्द्रः। वायुः। इति। इन्द्रः। ३०

आगतं इन्द्राय इति अयं सुतः । तं देवेभिः सञ्जोषसा पिबतं । दामुषः गृहे इह । पृथानं अस्मिन् । इन्द्राय इति विमोचनं । इह वा । सोमं पीतये । २२
वायो इति । पुनः । अयमिति । मध्वः । अग्रं । द्विर्विष्टु । आयाहि । सोमं पातये । स्पर्हः । देवानि युत्वेता । इन्द्रं वा । वायो इति । पृथानं । सोमानां । पाति । अहं पुनः । पुनः । हि । पंति ।
इन्द्रः । निम्नः । आपः । न । सुध्यः । वायो इति । इन्द्रः । वा । पुषिणा । सृजय । शवसः । पती इति । नि युत्वेता । नः । कृतये । आयातं । सोमं पातये । पा । वा । संति । पुनः स्पर्हः । नि युत्वेता ।
पुनः । नरा । अस्मे इति । ता । यद्वाहसा । इन्द्राय इति । नि । युत्वेता । २३ । वि । हि । होजी । अवीता । विपः । न । रायः । अर्यः । वायो इति । आ । चंदेण । याहि । सुतस्य । पातये । २४ ।
पुनः । अरीत्नी । नि युत्वेता । इन्द्राय इति । २५ । अनु । कृमे इति । वसु धिता इति । युद्धिती । ये माते इति । निरव्येषसा । बहेतु । वा । भनः । युता । युक्तासः । ननेति । नरा ।
वायो इति । शतं । हरीया । युवस्य । कोष्याणां । पुनः । वा । ते । सहस्त्रिणा । रयः । आ । पातु । पातयेता । २६ । इन्द्रं वा । आस्ये । हविः । प्रियं । इन्द्रा बृहस्पती इति । उक्त्वा । मदा । वा । रा
स्यते । अयं वा । पारि । सिच्यते । सोमः । इन्द्रा बृहस्पती इति । वाहः । मदा । या । पातये । आ । नः । इन्द्रा बृहस्पती इति । गृहं । इन्द्रः । वा । गृहं । तं । सोमं । सोमं पीतये । अस्मे इति । इ
न्द्रा बृहस्पती इति । रयिं । धत्ता । शतः । श्विनः । अश्वं जेतं । सहस्त्रिणा । इन्द्रा बृहस्पती इति । युवः । सुतः । २७ । इन्द्रं वा । सोमः । इन्द्रा बृहस्पती इति । पिबतं । दामुषः । गृहे । मा
दयेयां । वृत् । ओक्त्वा । २८ । यः । तं । मे । सहसा । वि । ज्ञः । अंतो न । बृहस्पतिः । नि । सञ्जोषसा । रयेण । तं । प्रलासः । सवयः । दाय्यानां । पुनः । विष्टु । दधिरामः । इन्द्रं । यु
जोमपासो यजतये ।

अस्मभ्यं रासते। ५५। मघोनि। आ। नरु। सरति। वाय्मी। पुरु। अस्मभ्यं वाजिनी। वति। तन। सु। न। सविता। भग॥ ॥ इन्द्र। न। राधसा। आ। गमन॥ ॥ मरीइति। द्यावी
 पृथिवीइति। इह। ५५। येइति। रु। च। म। वता। शुचयन्। भिः। अर्केः। यत्। सी। वरिष्ठेइति। वृहतीइति। विं। मि। नर। रुवत्। हु। ५५। पप्रथानेति। एवै। देवीइति। देवेभिः। यजते
 इति। यजत्रे। अभिनतीइति। तस्तु। तुः। उस्मोणेइति। सतवीइत्यतः। वरी। अ। पुह। देवपुत्रेइति। देवपुत्रे। यजस्येनेत्रीइति। मुचयन्। भिः। अर्केः। सः। इत। सु। अयाः।
 भुवनेषु। आ। स। यः। ५५। मेइति। द्यावी। पृथिवीइति। लज्जान। उवइति। गसीरेइति। रजसाइति। सुमेकेइति। सुमेके। अवरो। धीरः। शय्या। सं। एतत्। नु। सो। दुसाइति। वृहत्। मिः।
 नः। नरयेः। पनीवत्। मिः। इषयंतीइति। सज्जेयोः। उरुवीइति। विं। चेइति। यजतेइति। नि। पाते। ॥ ५५। मही। द्यावीइति। अ। मि। उपः। सति। सरामह। उवाइति। उपः। यः। रक्त
 यो। पुमानेइति। तन्वी। मिथः। स्वेने। दृष्टेया। शल्यः। उवायेइति। सनात्। सतां। महीइति। मित्रस्य। ध्याधयः। नरनीइति। पिप्रतीइति। अतः। परि। युजं। नि। सद्युः। ॥ ५५। देव
 स्य। पतिना। वयां। हितेन। ५५। जयामसि। गां। अर्धे। पोषयिषु। आ। सः। नः। मृकाति। इन्द्रो। द्यौर्वस्य। पते। मधुः। मंतं। उर्मि। धनुः। ५५। पयः। अस्मासु। धुस्व। मधुः। अतः। द्युतं
 द्रुसुः। मंतं। सनस्य। नः। पतः। मृकयतु। मधुः। मतीः। ओषधीः। द्यावः। आपः। मधुः। मन्। नः। भवतु। अंतरिक्षं। द्यौर्वस्य। पतिः। मधुः। मन्। नः। अस्म। अरिथितः। अनु। पुनः। नरम।
 सुनं। वाहाः। सुनं। नरः। पुनः। कपतु। लगेत्। सुनं। वरजा। वध्यतां। सुनं। अष्टा। उतः। इग्या। पुनः। सीरो। इमा। वाचै। उषेयां। यत्। दि। वि। वरेधुः। पयः। तने। इमा। उषा। सिं। वतां। अतोची। शिव॥
 सुसंगे। भव। सीते। वंदामिह। वा। यथा। नः। सुभगा। असेसि। यथा। नः। सुभगा। असेसि। इन्द्रः। सीतो। नि। मृह। तु। तां। पूषा। अनु। यकतु। सा। नः। पयस्व। दुह। उतः। रं। उत॥ ५५

रा। समो। सुनं। नः। फाला। वि। कपतु। नमि। सुनं। कीनाशा। अमि। यंतु। वाहैः। सुनं। पड्यः। मधुना। पयः। ५५। सुनोसीम्। सुनं। अस्मासु। धत्तं॥ ॥ ५५। सधुदात्। उभिः। म
 धुमात्। उतः। आरत्। उपा। अमुनो। सं। अमृतत्। अमृतः। द्युतस्य। नामि। गुह्यं। यत्। अस्ति। जिह्वा। देवानो। अमृतस्य। नामिः। वयो। नामि। प्रा। ब्रवाम। द्युतस्य। अस्मिन्। पदे। धारयाम।
 नमः। भिः। उपा। ब्रह्मा। मृणावृत्। शश्वमीनं। चतुः। ५५। गः। अवमात्। मोरः। एतत्। वृत्तारि। मृगाः। जयः। अस्थपादः। देइति। शर्वेइति। सप्त। हस्तासः। अस्या। विधा। वक्षः। वृषभः।
 रोरवाति। मरुः। देवः। मखीन्। आ। विवेश। विधा। हितं। पणिः। भिः। पुह्यमाने। गवि। देवासः। द्युतं। अनु। अविंदत्। इन्द्रः। एकं। सूर्यः। एकं। जज्ञा। न। वेनात्। एकं। सधयो। मिः। नतकः।
 एताः। अर्धेति। हृद्यात्। समुदात्। शतः। प्रजोः। रिपुणा। नः। अवः। वक्षे। द्युतस्य। धारीः। अमि। वाकशीमि। हिरण्यकः। वेतसः। मध्ये। आसां। ५५। सम्यक्। स्ववति। सरितः। नाथेनो। अ
 तः। हृदा। मनसा। पूयमानोः। एतो। अर्धेति। उर्मिः। द्युतस्य। मृगाः। इव। क्षिप्योः। इवमाणाः। सिधोः। इव। प्रजधने। मृधनासः। नातः। धमियः। पुतयति। पुह्यः। द्युतस्य। धारीः।
 अरुयः। न। वाडी। काषाः। सिंदरा। उर्मिः। भिः। पिन्वमानः। अमि। प्रवतं। समेता। इवयोपाः। कल्याणयः। समयमानासः। अग्निः। द्युतस्य। धारीः। सं। इधे। नसेता। ५५। नुषापाः। हयति। जातः
 वेदाः। कथ्ये। इव। वरुं। एतवे। उर्मिः। अजि। अजानाः। अमि। वाकशीमि। यजसोमः। स्रयते। यवां। यजः। द्युतस्य। धारीः। अमि। तत्। पवते। अमि। अर्धेति। स्रजति। मयः। आडि। अजाना
 अस्मासु। मदा। द्रविणानि। घृता। इमं। यकं। नयत। देवता। नः। द्युतस्य। धारीः। मधुः। मन्। पवते। धामेत्। ते। विन्वा। सुवन्। अधि। धत्तं। अंतः। समुदे। अंतः। आदुषि। अपो। अनीक। सं।
 इयोयः। आः। मृतः। तं। अस्मासु। मधुः। मन्। ते। उर्मिः॥ ५५॥ इति। सुभिमं। उत॥ ॥ ५५॥ अवाधि। अमिः। सं। इधो। जनां। रिती। प्रति। धेनुः। इवा। अयती। उषसा। यकः॥
 हृदि॥

इव। प्र। व। यो। उ। व। जिहोनाः। प्र। भानवः। सिद्धो। न। कं। अत्र। अ। बोधि। होता। यजथा। य। देवा। उ। यः। अ। निः। सु। मनाः। आतः। अ। स्मृतः। सं। द। ह्यः। रु। यतः। अ। दृष्टिः। प। मः। म। हा
 वा। देवः। न। म। सः। निः। अ। मो। चि। यतः। इ। ग। न। स्ये। र। शनः। अ। ली। ग। रि। ति। भु। विः। अं। ते। भु। चि। ज। निः। गो। पिः। अ। निः। आ। तः। द। क्षि। णः। पु। ज्यते। य। ज। यं। ती। उ। ता। नो। उ। चिः। अ। धु। यतः। उ। चिः।
 निः। अ। निः। अ। चिः। देवः। यतः। न। नो। सि। च। क्षे। वि। इ। व। स। र्ये। सं। चरंति। यतः। इ। सु। वी। ते। इति। उ। प। सी। वि। र। पि। इति। विः। रे। न। भु। तः। य। जी। न। यते। अ। ग्रे। अ। द्रो। जे। नि। च। हि। जे। न्यः। अ। ग्रे। अ। द्रो।
 कितः। हि। ते। पु। अ। रु। षः। वने। पु। वने। दे। मे। दे। मे। सु। स। र। नो। द। धा। नः। अ। निः। हो। ता। नि। स। सा। द। य। जी। मा। नः। अ। निः। हो। ता। नि। अ। सी। द। तः। य। जी। मा। नः। उ। यः। स्ते। मा। तुः। सु। र। सो।
 उ। इति। को। के। पु। री। कु। विः। पु। रु। निः। उ। स्ते। सं। तः। वी। यती। क। स्ती। नो। उ। तः। म। ध्ये। इ। द्रः। ॥ २२ ॥ प्र। नु। त्यः। वि। प्र। अ। धु। रे। पु। सा। धुं। अ। निः। हो। ता। र। इ। चि। ते। न। मः। तिः। आ। यः। तं। तानि।
 रो। द। सी। इति। स। ते। व। मि। लो। नु। जे। ति। का। जि। नः। द्यु। ते। नः। मा। र्जो। न्यः। नु। यते। स्ते। द। र्म। नाः। कु। वि। प्र। श। स्तः। अति। पिः। शि। वः। नः। स। ह्यः। अं। गः। वृ। ष। भः। ततः। जो। काः। वि। शो। व। अ। ने। स। ह्यः।
 पा। आ। सि। अ। न्या। र। प्र। स। द्यः। अ। ने। अति। र। वि। अ। न्या। र। आ। विः। य। स्ये। चो। रं। तमः। व। ह्यः। इ। चि। तं। व। पु। र्यः। वि। भा। ज्वा। प्रि। यः। वि। शं। अति। पिः। मा। नु। बा। णं। तु। स्यः। स। रंति। सितयः।
 य। वि। च। व। ति। अ। मे। अंति। तः। आ। उ। नः। दू। रा। तः। आ। मे। दि। ष। स्यः। सु। ज्मतिः। वि। कि। हि। वृ। ह। ते। अ। ने। म। हि। शर्मा। भे। दं। आ। अ। द्यः। र्यः। भु। नुः। मः। भा। नुः। मं। रं। अ। ने। ति। च। य। ज। ते। निः। ल।
 अ। तं। वि। द्यः। प। धी। नो। उ। ह। अं। तरि। तं। आ। इ। ह। दे। वा। नः। ह। विः। अ। द्यः। य। न। सि। अ। वो। वा। म। क। व। ये। मे। ध्या। य। व। र्चः। वं। दा। रं। वृ। ष। भा। य। रं। म। वि। छि। रः। न। म। सा। सो। वि। अ। ने। दि। वि। इ। व। रं। ॥ शि। वः।
 कं। उ। हं। पु। र्यः। अ। ने। ॥ २३ ॥ ॥ इ। चि। तं ॥ श्री। क। मारः। मा। ता। यु। वतिः। सं। उ। चं। गु। हो। वि। भर्ति। ने। द। दा। ति। पि। वे। अ। नी। कं। अ। स्वः। न। मि। न। दः। जे। नो। सः। पु। रः। प। रं। ति ॥ २४ ॥

निर्दिष्टं अरतो। कं। एतं। तं। युवते। कुमारं। पेपी। विभर्ति। महिषा। जलानां। प्रवृत्तिः। हि। गर्भिः। शरदः। ववर्द्ध। अपश्यं। कृतं। यह। असेत। माता। हिरण्यदंतं। शुचिः। रणं। आसा
 तः। शेषाव। अपश्यं। आयुधा। मिमानं। दक्षनः। अस्मै। अमर्तं। विष्टकृतं। किं। सो। अंति। दा। कृणवत्। अनुस्ती। हो। ज्ञाव। अपश्यं। स। उतं। चरंतः। सुः। मः। रं। यथं। न। उरु। शोभ
 मानं। न। ताः। अगृध्वत्। अजनिष्ट। हि। सः। पलिकीनइत्। युवतयः। सवृत्ति। के। मे। मे। र्यकं। वि। यवतं। गो। सिः। न। ये। पं। गो। पाः। अरणः। चित्र। आसीये। ई। जगत्पुः। अवे। तो।
 सजंतु। आ। अज्ञाति। पुंशः। उपा। नुः। वि। कि। वा। रं। वृ। सो। राजानं। वसति। जनां। अरातयः। नि। दधुः। मर्त्ये। पु। ब्रह्माणि। अवे। अवे। तं। सजंतु। निंदितारं। निंदो। स। सवृत्तु। ॥
 २४ ॥ शुनः। विदारी। निः। दितं। सहस्रात्। दया। दा। अमुचः। अशमिष्ट। हि। सः। एव। अस्मात्। अग्ने। वि। मुमुग्धि। पाशं। रं। हो। तरि। ति। वि। कि। त्वः। इह। उ। निः। सद्यः। दृ। णि। यमनः। अ
 पे। हि। मत्। अये। प्र। मे। दे। यतो। व्रतयाः। उवा। नः। ई। दं। वि। द्यः। अ। नो। हि। न्वा। वचं। दा। ते। न। अहं। अग्ने। अनु। शिष्टः। आ। अगां। वि। प्रो। ति। द्या। वृ। हना। भा। ति। अ। निः। अ। विः। वि। श्वो। नि।
 कृणुते। महि। न्वा। प्र। अदेवाः। मा। यो। सहते। दुः। पु। र्यः। शि। री। ति। अं। गे। इति। रक्षे। से। वि। नि। क्षे। उत। स्वा। ना। सः। दि। वि। सं। तु। अग्नेः। ति। मः। अ। मु। धा। रक्षे। से। हंते। वे। उ। इति। मदे। चि।
 अस्वः। प्र। रुजंति। भा। मा। न। वरंते। परि। वा। चः। अदेवीः। एतं। ते। सोमं। तुवि। ज्ञाता। विप्रः। रथानं। धीरः। सुः। अपाः। अतस्तं। यदि। इत्। अग्ने। वि। ति। तं। देवः। हवीः। स्वः। जतीः। अयं
 एना। जयेम। तुकिः। योर्वः। वृषसः। वरधानः। अश्वतुः। प्रयः। सं। धजाति। वेदः। इति। इमं। अग्निं। अमृतां। यो। जे। चत्। बहिष्मते। मनीषा। शर्म। यंसह। इवि। प्रोते। मनीषे। शर्म। यंसह।

॥५२॥

३५ नं। अमे। वरुणः। जार्यसि। यत्। तं। भिन्नः। भवसि। यत्। सं। इहः। ते। इति। विश्वे। सहस्रः। पुत्रा। देवः। तं। इहः। दा। उषे। मयी। या। तं। अयमा। भवसि। यत्। क
 नीनो। नाम। स्वधाः। वरु। गुह्यं। विभर्षि। अं। रंति। भिन्नः। सुधितं। नगो। भिः। यत्। दये। ती। इति। दं। पत्नी। सं। मन्सा। कृणो। धि। नव। भ्रिये। मरुतः। मज्ज
 यंता। रुद्रः। यत्। ते। जनिम। चारु। विवो। पदं। यत्। विष्णोः। पुरुषं। निधायि। तेन। पा। सि। गुह्यं। नाम। ज्योती। तव। भ्रिया। सुदृशः। देव। देवा। पुरु। दयो
 नोः। अमर्तः। सपंतः। दृशं। स्यंतः॥ न॥॥ न॥ काव्यैः। पुरु। अस्ति। स्वधाः। वः। विशः। तं। यस्याः। अतिथिः। भवसि। सः। युकेन। वनवत्। देव।
 मतीन्। वयं। अग्ने। वनुयाम। ताः। उताः। वसुधयवः। हविषा। बुध्यमानाः। वयं। सः। मर्या। विदयेषु। अङ्गैः। वयं। राया। सहस्रः। पुत्रा। मतीन्।
 २६॥ ॥ यः। नः। आगः। अग्निः। एनेः। क्षरति। अधि। इत्तः। अद्यः। अद्यः। शंसे। दधातः। जहि। विकित्वः। अग्निः। शक्तिः। एताः। अग्ने। यः। नः।
 मर्चयति। द्येयः। त्वो। अस्याः। विउषि। देव। पूर्वे। इतः। कृणोनाः। अयजता। हव्यैः। संस्ते। यत्। अग्ने। इयेत्से। रयाणां। देवः। मर्तः। वसुधमिः। इ॥ ५२

होतारसिं०

ध्यमानः। अवः। स्पृधि। पितरं। योधि। विद्वाः। पुत्रः। यः। ते। सहस्रः। सनो। इति। उहे। कदा। विकित्वः। अग्निः। वृक्षे। नः। अग्ने। कदा। सतः। चित्। या। तसे। भू। का-
 रि। नाम। वंदमानः। दधाति। पिता। वसो। इति। यदि। तत्। ज्ञायसी। कुवित्। देवस्य। सहस्रः। वक्रानः। सुम्नः। अग्निः। वनते। वरुधाः। नः। त्वं। अग्ने। कुरितारं।
 यविष्ठा। विश्वानि। अग्ने। इहः। इतो। अति। पवि। स्तेनाः। अदृशन्। रिपवः। जनासः। अज्ञातः। कृताः। वज्रिनाः। अश्ववत्। इमे। यामोसः। तद्विक्रः। अभवत्। अभ
 सेव। वा। तत्। इत्तः। आगः। अवाचि। न। अहं। अयं। अग्निः। अग्निः। शस्तेयः। नः। नौरिपते। वरुधानः। परो। दार। ॥ ॥ त्वो। अग्ने। वसुधमिः। वसुधमिः। अग्निः। यः।
 मंदो। अधरे। पु। राजुः। तया। वज्रं। वाजः। यंतः। तयेम। अग्निः। स्याम। दत्तः। मसीनां। हव्यः। वा। अग्निः। अजतः। पिता। नः। विउषुः। विभाः। वो। सुदृशीकः। अस्मे
 इति। सुगाहपत्याः। सं। इवः। दिदीहि। अस्मद्यः। सं। मिमीहि। अवीसि। विश्वो। कविं। विश्वार्तं। मा। गुपीणां। सुर्वि। पावकं। छतः। दृशं। अग्निः। निहोकारं। विश्वः। विदः। दधिधो। सः।
 द्येषु। वनते। वापीणि। जुषस्व। अग्ने। इक्याः। सज्जोषाः। यतमानः। रश्मिः। सः। स्येस्य। जुषस्व। नः। सं। इधं। जातवेदः। आ। शोदशः। हविः। उअद्यः। वसि। जुषः। दृशः। अतिथिः। इ॥

५३ सोमे। इमं। नैऋतं। याहि। विद्वांश्च। विश्वाः। अग्ने। असिः। पुत्रः। विह्वलः। शत्रुः। यत्नः। आ। क्षरः। भोजनानि। ३८ ॥ वधेने। दस्युः। अहिः। वातयस्व। वयः। कृष्णानां। तन्वे। स्वाये।
 पिपीषिमत्र। सहस्रः। पुत्रः। देवाश्च। सः। अग्ने। याहि। नृः। तमः। वज्रं। अस्मात्। वयं। ते। अग्ने। उक्थेः। विधेः। वयं। हव्येः। पावकः। भद्रः। शोके। अस्मै। इति। रधिः। विश्वः। वीरः। सं। इन्वा। अ
 स्मै। इति। विश्वः। निः। विष्णोः। धेहि। अस्माकं। अग्ने। अध्वरं। जुषस्व। सहस्रः। सत्के। इति। त्रिः। सः। धस्तुः। हव्यं। वयं। देवेषु। सुः। कर्तुः। स्यामः। रामेणा। नः। विः। त्रिः। वने। येन। याहि। विश्वः। निः।
 तः। दुः। गहा। जातः। वेदः। सिंधुः। नरः। नावा। दुः। इति। आति। पृथि। अग्ने। अत्रिः। वरः। नमः। सा। गृणानः। अस्माकं। बोधि। अत्रिः। तनूनां। यः। त्वा। ददा। कीरिणा। मन्ये। मानह। अमस्ये।
 मर्यः। क्रोहकानि। जातः। वेदः। यशः। अस्मात्। धेहि। प्रजाः। त्रिः। अग्ने। अमृतः। त्वं। अश्यां। यस्मै। त्वं। सुः। कर्तुः। जातः। वेदः। इति। लोकः। अग्ने। कृणवः। स्यान्। अश्विनं।
 सः। पुत्रिणं। वीरः। वंते। गोः। मंतं। रयिं। नृशते। स्वसि। ३९ ॥ सुसंमिद्धायाः। पेषिषे। घृतं। तीव्रं। जुहोतना। अग्नये। जातः। वेदः। नराशंसः। सुसुदति। इमं। य
 ऊं। अदीभ्यः। कृकिः। हि। मधुः। हस्त्वः। सुः। ररेः। रथेभिः। उतये। उर्यः। अदः। वि। प्रथस्व। असि। अर्कः। अक्षतः। भवानः। शुभ्राः। सातये। देवीः। दारुः। वि। अयधे। शिवा।

इति सप्तमः सर्गः

सुप्रः। अयनाः। नः। उतये। प्रः। प्रायज्ञं। धृती। लून। २०। सुप्रतीके। इति। सुप्रतीके। वयः। उर्यः। यः। क्रीडति। सतस्य। भातरा। दोषाः। उषसं। इमेह। वातस्य। पत्न्यः।
 इति। ता। देवो। होतरे। मनुष्ये। इमं। नः। यज्ञो। आ। गतः। वः। शिवः। त्वष्टः। इह। आ। गहि। विः। भुः। पोषे। उत। तमना। मजे। येहः। नः। उरः। अवः। यवः। वेत्तः। वनः। स्युते। देवानां।
 युद्धा। नामानि। तत्र। हव्यानि। गमय। स्वाहा। अग्नये। वरुणाय। स्वाहा। इंद्राय। मरुतः। यः। स्वाहा। देवेभ्यः। हविः। २१। अग्निं। तं। सुन्ये। यः। वसः। अस्तं। यं। यंति।
 धेनवः। अस्तं। अर्वतः। आशवः। अस्तं। नित्योसः। वाजिनः। इषां। स्तोत्रः। स्यः। आ। क्षरः। सः। अग्निः। यः। वसुः। गृणे। सं। धं। अयंति। धेनवः। सं। अर्वतः। रघुः। उर्वः। सं। सुः।
 जोतासु। सुरयः। अग्निः। हिवाजिनं। विशे। ददाति। विश्वः। चर्षतिः। अग्निः। राये। सुआयुवं। सः। प्रातः। प्राति। वार्यः। आ। ते। अग्ने। इधमहि। घृः। मंतं। देवाः। अज
 रं। वरः। ददा। त्या। ते। पनीयसी। सुः। इह। दीदयन्ति। दारि। सचा। हविः। शुक्रं। स्य। शोचिषः। पते। सुः। चंद्रः। दस्युः। विश्वेते। हव्यं। वाहः। जुष्यं। हव्यते। २२। जोइति।
 ने। त्या। अग्नयेः। अग्निषु। विश्वं। पुष्यंति। वार्यः। हविरै। ते। इविरै। ते। इषण्वंति। आनुषकः। तव। ये। अग्ने। अर्वयः। महि। वाधंत। वाजिनः। ये। पत्वंसिः। शका
 नः। प्रजाः। भुरंते। गार्कः। नवीः। नृः। अग्ने। आ। क्षरः। स्तोत्रः। स्यः। सुः। इति। इषः। ते। स्यामये। आनृचुः। त्वा। इति। सः। दमे। दमे। उतये। सुः। चंद्रः। सपिषः। रघुः।
 इति। विष्णावः। आसनि। उतये। इति। नः। उरः। उर्यः। उक्थे। पुशवसः। पते। २३। एव। अग्निं। अजुये। गुः। गाः। पुभिः। यके। तिः। आनुषकः। दपतः। अस्मै। इति। सुजीवः। उतये। त्वः। आ

सुअभ्यो० सखायः सखः सख्यैर्वा इव सौमं व० अन्वे वा वषिषाया हितानं० इति० नवे सहेते कुर्व० चित् यस्य संसंतो रणवा नरं च सदेव अहं न वि
 द० यं धुते संजनयति जंतवः सं यद इषः वनो महे सं हया मातुषाणां उता धुचस्य शर्वसा रतस्य रश्मि आदे सः सः कपोति केतु आ नक्तं चित्
 हरे आसने पावकः यद वनस्पती रश्मि स्म मिनाति अजरः अवा स्म यस्य वेणो स्नेहं पृथिव्यु नुदति अभि ई अहासः केव्यं नमो एषा ईव रुकु
 र्॥ यं मर्त्यः पुरुः स्पर्ह विदर विश्वस्मा धार्यसे प्र सादनं पितृनां अस्तः नाति विद आयवो सः हि स्म धनो आक्षितं दाता न दाति आप्युः हि ति शमक
 पुविदर सभुः आनि भस्वत विषिः भुविः स्म यस्यै आ प्रुवत प्रास्व धिति ईव रीयते सुः सः असत माना काणा यद आनशो भगो आ वः ते सुप्रिनु आसुते अग्ने रश्मं
 जप्ति धार्यसे आ एषु धुनं उत अरवः आ चित्तं मर्त्येषु धाः इति विद मनुं अधिऊः त्वा द्रोता आ पुरुं देद आर अग्ने अष्टपातः अविः ससह्यता दस्वता इवः स
 सद्यत् नद॥ २५॥ त्वां जमे नतः पवः सं इधरे प्रत्वां प्रत्वा सं कृतये सहः कृत पुरुः चंद्रं यजतां विश्वः धार्यसे दध्न सं गृह पति नरे पयः त्वां अग्ने अतिथिं प्र
 र्यं विशः शोचिः केशं गृह पति नि सदिरो बृहदः केतुं पुरुः र्धं धनुः स्पर्तं सुः शमीणं सुः अरवं जरत् विषं त्वां अग्ने मातुषीः इकेतु विशः होवा विद विविचिं र

॥२५॥

तुः धाते मं गृहा संतो सुः सगा विश्वः दरीतं तुविः स्वनी सुः यजं घृतः चिथं त्वां अग्ने धर्यसि विश्वः धार्यसे गीः भिः गृध्रांतः नमसा उप सोदिमा सः नः नुषस्व सं इधा
 नः अंगिरः देवः मर्त्यस्य यशस्स सुदीतिः भिः त्वां अग्ने पुरुः र्धः विशेः पिशे वयः दधासि प्रनः धा पुरुः स्ततः पुरुषिः अन्नो सहसा विराजसि विषिः सा त
 तित्तिपाणस्य न आः धेवो त्वा अग्ने सं इधानं यदुष्य देवो हतं चक्रिरे हव्यः वाहनं उरुः जनय सं घृतः यो नि आः कृतं त्वेवं चरुः इधरे वो दयत् मति त्वां अग्ने
 प्रः दिवः आः कृतं घृतैः सुन्मः यवः सुः समिधो सं इधरे सः वधधानः ओषधीभिः उक्षितः अभि जयसि पार्थिवा वि तिष्ठसे ॥ २६ ॥ इति ह ती
 याष्टके अथ मोध्यायः ॥ अथ मस्तसर्वजगतः ॥ संगतः २५ ॥ धमादावत्सरे ॥ नतः नदिने समासः ॥ श्रीमवागीपतये नमः ॥ स्वस्त्यै

विश्वनाथस्य पुस्तकं तृतीयाष्टकपदस्य समाप्तं